

Т

Ұлт болашағы өз қолымызда!

12+

алдықорған

Газет 1992 жылдың
2-наурызынан шыға бастады

www.taldykorgan-online.kz

e-mail: taldyk@bk.ru

@Taldykorganpress

№45

(1887) Жұма, 7-қараша 2025 жыл, Республикалық қоғамдық-саяси газеті

САЯСАТ

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ ВАШИНГТОНҒА РЕСМИ САПАРМЕН БАРДЫ

Президент Қасым-Жомарт Тоқаевты АҚШ Мемлекеттік хатшысының бірінші орынбасары Кристофер Ландау күтіп алды. Бұл туралы Ақорданың баспасөз қызметі хабарлады.

Мемлекет басшысы Президент Дональд Трамппен келіссөз жүргізіп, «Орталық Азия — АҚШ» саммитіне қатысады.

Вашингтонда «C5+1» форматында ауқымды жиын өтпек. Басқосуда жан-жақты ынтымақтастық мәселелері талқыланып, өңірдің сыртқы саясаттағы бағдары айқындалады деген болжам бар. «C5+1» форматының нобайы бұрыннан болғанымен, биыл нақты платформ-

ма ретінде қалыптасқанына тұп-тура 10 жыл. 2015 жылы Нью-Йоркте өткен БҰҰ Бас Ассамблеясында АҚШ пен Орталық Азия елдері осы форматтың іргетасын қалады.

ҚР Президенті жанындағы ҚСЗИ-дің Азиялық зерттеулер бөлімінің бас сарапшысы Өлішер Тастеновтің сөзінше, Вашингтонда экономикалық серіктестік, энергетикалық ынтымақтастық, цифрлық даму мен көлік-логистика жайы қаузалмақ.

ЗАҢ МЕН ТӘРТІП
Қауіпсіз Қазақстан үшін!

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ІШКІ САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАТТАРЫН, ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ МЕН БАҒЫТТАРЫН БЕКІТУ ТУРАЛЫ

2025 жылғы 05 қараша

ҚАУЛЫ ЕТЕМІН:

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасы ішкі саясатының негізгі қағидаттары, құндылықтары мен бағыттары бекітілсін.

2. Осы Жарлықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігіне жүктелсін.

3. Осы Жарлық қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Президенті

Қ.Тоқаев

Астана, Ақорда, 2025 жылғы 5 қараша
№1081

**Қазақстан Республикасы
Президентінің
2025 жылғы 5 қарашадағы
№1081 Жарлығымен
БЕКІТІЛГЕН**

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ІШКІ САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАТТАРЫ, ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ МЕН БАҒЫТТАРЫ

Кіріспе

Ішкі саясат — елді тұрақты дамыту үшін мемлекеттік институттарды жұмылдыруға және нығайтуға арналған мемлекеттік саясаттың аса маңызды саласы.

Қазақстанның жан-жақты жаңғыруына байланысты ішкі саясаттың негізгі қағидаттарын, құндылықтары мен бағыттарын бір жүйеге келтіретін жеке тұжырымдамалық құжат қабылдау қажеттігі туындады.

2022 жылғы конституциялық реформа еліміздің жаңа тарихындағы маңызды оқиғаның бірі болды. Бұл реформа мемлекеттің негізгі институттары арасында билік өкілеттіктерін қайта бөлу арқылы барынша әділ саяси жүйе құруға септігін тигізді.

Сондай-ақ, нарық қағидаттарына, адал әрі еркін бәсекелестікке, ресурстарды әділ бөлу ұстанымына негізделген жаңа экономикалық саясатқа көшу үдерісі басталды. Ұлттық экономиканы дамыту ісі азаматтардың әл-ауқатын жақсартуға, Қазақстанның өңірдегі көшбасшылық рөлін сақтауға және халықаралық беделін күшейтуге бағытталған.

Әлеуметтік-гуманитарлық салада ауқымды өзгерістер жүзеге асырылып жатыр. Ғылым, білім және мәдениет озық ойлы ұлт болуға ықпал ететін басты үш тірек ретінде жарияланды.

Сонымен бірге, қазір әлемде геосаяси, экономикалық, климаттық, демографиялық және көші-қон факторларынан туындайтын түбегейлі өзгерістер жүріп жатыр. Жаппай цифрландыру ісінің және жасанды интеллектінің негізінде жаңа технологиялық тәртіп қалыптасып келеді. Бұл үдерістер қазіргі заманғы қоғамдардың әлеуметтік құрылымдарына, соның ішінде Қазақстанға едәуір ықпалын тигізеді.

Сондықтан, елді жүйелі жаңғыртудың жаңа кезеңінде мемлекет алдында ішкі саясат саласына қатысты мынадай екі деңгейлі міндет тұр.

Біріншіден, еліміздің ішкі және сыртқы ахуалға тиімді бейімделуін қамтамасыз ету керек.

Екіншіден, мемлекеттік институттар мен қоғамның жасампаздық бағыттағы өзара іс-қимылының негізгі қағидаттарын айқындау қажет.

Бұл құжат ел дамуының келешегіне қатысты мемлекет пен қоғамның ортақ көзқарасын қалыптастыруға септігін тигізеді. Құжаттың нормативтік және құқықтық негізі — Қазақстан Республикасының Конституциясы, Қазақстан Республикасының заңдары, Қазақстан Республикасы Президентінің жарлықтары, Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілері.

Құжат Президенттің Қазақстан халқына Жолдаулары мен Қазақстан Республикасы Президентінің сөйлеген сөздері, Қазақстан Республикасының 2029 жылға дейінгі ұлттық даму жоспары негізінде, Ұлттық құрылтай мүшелерінің, мемлекеттік органдардың, қоғамдық және ғылыми ұйымдардың ұсыныстары ескеріле отырып әзірленді.

Ұсынылған басты қағидаттар, құндылықтар

мен бағыттар негіздемілік сипатқа ие болып, мемлекеттік органдардың ішкі саясат саласындағы жұмысын ұйымдастыратын маңызды бағдарлар мен тәсілдерді ғана анықтайды.

1-ТАРАУ. Ішкі саясаттың мақсаты мен қағидаттары

1. Ішкі саясаттың мақсаты

Ішкі саясаттың мақсаты — мемлекеттілігімізді және ел бірлігін нығайту, елді тұрақты дамыту үшін қоғамдық-саяси ахуалдың тұрақтылығын қамтамасыз ету.

Басты идея — баршаға бірдей мүмкіндік беретін ашық, қуатты және дамыған ел, жауапты әрі өркениетті қоғам — Әділетті Қазақстанды құру.

Оны жүйелі жүзеге асыру үшін ішкі саясаттың «Заң мен тәртіп», «Халық үніне құлақ асатын мемлекет», «Өртүрлі көзқарас — біртұтас ұлт», «Күшті Президент — Ықпалды Парламент — Есеп беретін Үкімет», «Адал азамат», «Таза Қазақстан» сияқты қағидаттары қалыптастырылды.

Мемлекет құру ісінің осы әмбебап қағидаттары ауқымды қоғамдық диалог жағдайында ұлтты одан әрі ұйыстыруға бағытталған.

2. Ішкі саясаттың қағидаттары

► «Заң мен тәртіп» қағидаты

«Заң мен тәртіп» қағидаты — құқықтық мемлекеттің іргетасы, азаматтардың қоғамдық және жеке қауіпсіздігін қамтамасыз ететін негізгі алғышарт.

Барша азаматтың заң алдында тең болуы, заң бұзған адамның жазасыз қалмауы, жоғары құқықтық мәдениет қоғамдағы әділеттіктің негізі әрі өлшемі саналады.

Іс жүзінде бұл қағидат соттардың және құқық қорғау құрылымдарының тиімді жұмыс істеуі, цифрлық технологияларды, жасанды интеллектіні енгізу арқылы құқық қолдану тәжірибесін жетілдіру және құқық қорғау жүйесіне қоғамның сенімін арттыру жолымен жүзеге асады.

Заңдылық пен тәртіпті қамтамасыз ету үшін мемлекеттік органдар мен азаматтардың күш-жігерін жұмылдыру қажет.

► «Халық үніне құлақ асатын мемлекет» қағидаты

«Халық үніне құлақ асатын мемлекет» қағидатының түпкі мәні — азаматтардың талап-тілегіне әділ және уақтылы ден қою, мемлекет пен қоғам арасында тұрақты әрі жүйелі диалог орнату.

Іс жүзінде бұл қағидат тікелей диалог, яғни, мемлекеттік органдар басшыларының халықпен кездесуі, сарапшылардың пікірталас алаңы, өкілді және консультативтік-кеңесші органдар арқылы жүзеге асырылады. Сонымен қатар, ашық үкімет порталы, «E-petition» онлайн-петициялар институты, азаматтар өтініш білдіретін «E-Otinish» порталы сияқты пәрменді цифрлық байланыс арналары іске қосылуда.

Осындай ашық әрі нысаналы жұмыс

мемлекеттік институттар мен қоғам арасындағы өзара сенімді нығайтуға мүмкіндік береді.

► «Өртүрлі көзқарас — біртұтас ұлт» қағидаты

«Өртүрлі көзқарас — біртұтас ұлт» қағидаты барлық мемлекеттік шешімдер қоғамның пікірі ескеріле отырып, елдің мүддесі үшін инклюзивті тәсіл аясында қабылданады дегенді білдіреді.

Бұл қағидат азаматтардың референдум мен сайлауда дауыс беруі, диалог алаңдары мен консультативтік-кеңесші органдардың жұмысы, қоғамдық пікірді тұрақты зерделеу арқылы жүзеге асырылады.

Азаматтардың ортақ ұстанымына негізделген әділ әрі тиімді шешімдер мемлекеттігіміздің демократиялық тұғырын нығайтуға және елімізді орнықты дамытуға ықпал етеді.

► «Күшті Президент — Ықпалды Парламент — Есеп беретін Үкімет» қағидаты

«Күшті Президент — Ықпалды Парламент — Есеп беретін Үкімет» қағидаты биліктің осы институттарының өзара үйлесімді әрекет жасайтынын білдіреді.

Президент институты — мемлекеттік басқару жүйесінің ең негізгі элементі және стратегиялық шешімдер қабылдау орталығы. Мемлекет басшысы реформалар жасау туралы бастама көтереді, мемлекеттің ішкі және сыртқы саясатының негізгі бағыттарын айқындайды.

Парламент азаматтардың мүддесін білдіре отырып, қоғамдағы өзекті мәселелердің кеңінен талқыланып қамтамасыз етеді және заңдар қабылдайды.

Үкімет атқарушы органдар жүйесін басқарып, реформалардың тиімді іске асырылуына жауапты болады.

Бұл басқару моделі билік тармақтары арасындағы оңтайлы тепе-теңдік сақталған әділ мемлекеттік құрылымның жаңа институционалдық дизайнын қалыптастырады.

► «Адал азамат» қағидаты

«Адал азамат» — азаматтардың мінез-құлқы мен жүріс-тұрысының озық үлгісін қалыптастыруды және оны қоғамда орнықтыруды көздейтін қағидат. «Адал азамат» — заңды сыйлайтын, білімді, отаншыл, жауапкершілікті сезінетін, саламатты өмір салтын ұстанатын, адал еңбегімен табысқа жетіп, қоғамда сый-құрметке бөленетін азамат.

Іс жүзінде бұл қағидат білім беру мекемелеріндегі оқу-тәрбие үдерісі, ауқымды ағарту жұмысы, мәдени-гуманитарлық жобалар, заңнамалық бастамалар, сондай-ақ, салауатты өмір салтын дәріптеу арқылы жүзеге асырылады.

«Адал азамат» қағидаты озық және әділетті қоғамның негізі болатын құндылықтар мен идеалдарды айқындайды.

Жалғасы 2-бетте. ►

ЗАҢ МЕН ТӘРТІП
Қауіпсіз Қазақстан үшін!

Басы 1-бетте.

► **«Таза Қазақстан» қағидаты**
«Таза Қазақстан» қағидаты барша азаматқа ортақ жасампаз ой-сана жүйесін қалыптастырады.

Тазалық пен тәртіпті сақтау, тарихи-мәдени мұраны қорғау, табиғатты аялау ұлттық мінездің ажырамас сипаты болуға тиіс. Бұл қағидат іс жүзінде қалалар мен ауылдарды абаттандыру, көгалдандыру және тазарту, экологиялық ортаны жақсарту, вандализм мен мәдениетсіздікке қарсы күрес ісінде мемлекет пен қоғамның күш-жігерін біріктіретін «Таза Қазақстан» жалпыұлттық жобасы аясында іске асырылады.

«Таза Қазақстан» – азаматтардың жауапкершілігін арттыра түсетін және қоғамда жаңа этика қалыптастыратын қағидат.

Осылайша, ішкі саясаттың бұл қағидаттары мемлекеттік құрылыстың бірыңғай бағдарларын айқындайды.

«Заң мен тәртіп» – құқықтық мемлекеттің негізі.

«Халық үніне құлақ асатын мемлекет» – өзара іс-қимыл құралы.

«Өртүрлі көзқарас – біртұтас ұлт» – өзара түсіністік орнату жолы.

«Күшті Президент – Ықпалды Парламент – Есеп беретін Үкімет» – басқару үлгісі.

«Адал азамат» – ойлау пайымы.

«Таза Қазақстан» – мінез-құлық пен жүріс-тұрыс этикасы.

Бұл қағидаттың барлығы Қазақстан қоғамына тән өмір салтының және ел болашағының бейнесі – Әділетті Қазақстанның бірыңғай формуласын құрайды.

Әділетті Қазақстан – заң үстемдігі берік орнаған, демократиялық институттары мықты дамыған және азаматтардың конституциялық құқығы мен бостандығы мүлтіксіз қорғалатын мемлекет.

Әділетті Қазақстан – елдің дамуына елеулі үлес қосатын жауапты әрі еңбекқор азаматтар қоғамы. Бұл – тарихи тұғырына нық орнығып, алға ұмтылған озық ойлы қоғам. Қазақстан болашақта технологиялық тұрғыдан дамыған ел болуды көздейді.

Әділетті Қазақстан – жайлы өмір сүру, қызмет бабында өсу және бизнес жүргізу үшін баршаға бірдей мүмкіндік беретін мемлекет. Бұл экономикасы барлығы жағынан инновацияға, ауқымды цифрландыру үдерісіне негізделген және жасанды интеллект технологиясы жаппай енгізіліп жатқан, қарқынды дамитын ел. Бұл – азаматтардың әл-ауқаты мен тіршілігі сапасын арттыруға басты басымдық беретін мемлекет.

Әділетті Қазақстан – инвестиция мен адам капиталын тартатын өңірлік орталық. Өзінің ұлттық мүдделерін ойдағыдай ілгерілететін, әділ әрі орнықты әлемдік тәртіптің қалыптасуын қолдайтын орта держава.

2-ТАРАУ. Жалпыұлттық құндылықтар және нышандар

1. Жалпыұлттық құндылықтар

Кез келген қоғамда адамдар арасындағы және әлеуметтік ортадағы қарым-қатынас қашанда белгілі бір ортақ құндылықтарға негізделеді.

Осы мақсатта Ұлттық құрылтай мүшелері тәуелсіздік пен отаншылдық, бірлік пен ынтымақ, әділдік пен жауапкершілік, заң мен тәртіп, еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік, жасампаздық пен жаңашылдық сияқты негізгі жалпыұлттық құндылықтардың тізбесін жасау туралы бастама көтерді. Сарапшылар мен азаматтардың ұсыныстарына, қоғам пікірін жүйелі зерделеу қорытындысына, пәнаралық зерттеуге негізделген осы тізбеде дәстүрлі, жалпы адамзатқа ортақ және заманауи құндылықтар үйлесім тапқан.

Бұл құндылықтар жүйесі саяси және идеологиялық көзқарасына, экономикалық және мәдени факторларға, әлеуметтік мәртебесіне қарамастан, Қазақстанның барша азаматына ортақ.

Қоғамдағы әмбебап құндылықтар жүйесі – ішкі саясат саласындағы жұмыстың негізі.

► **Тәуелсіздік және отаншылдық**
Қазақстанның тәуелсіздігі – ішкі және сыртқы мәселелерді өзіміз дербес шешу мүмкіндігімізді көрсететін құндылық. Бұл – ел бірлігінің және мемлекеттігіміздің қастерлі нышаны, оның мән-маңызын Президентіміз «Тәуелсіздік бөрінен қымбат» деген бір ауыз сөзбен айқындап берді.

Қазақстандық патриотизм мемлекетке, оның рәміздері мен ұлттық мәдениетіне құрметпен қарау, еліміздің тарихи және рухани құндылықтарын қадірлеу, Отанымыздың бүгінгі мен болашағына жауапкершілікпен қарау деген мағынаны білдіреді. Азаматтардың отаншылдық қасиеті еліміздегі әлеуметтік-экономикалық және мәдени үдерістерге белсене атсалысу, Қазақстанның жалпыұлттық құндылықтарын ұстану арқылы көрініс табуға тиіс.

Тәуелсіздік пен отаншылдық бір-бірінен ажырамас ұғымдар. Олар біздің қоғамның құндылықтар жүйесінің іргетасы саналады. Тәуелсіздіктің арқасында қол жеткізген жетістіктерімізді мемлекеттің және жауапкершілігі мол отаншыл азаматтардың жасампаз қызметі арқылы ғана сақтап, еселеуге болады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ІШКІ САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАТТАРЫН, ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ МЕН БАҒЫТТАРЫН БЕКІТУ ТУРАЛЫ

► **Бірлік және ынтымақ**

Бірлік және ынтымақ – қоғамдағы тұрақтылық пен үйлесімділіктің тұғыры саналатын құндылықтар, жаңа сын-қатерлер жағдайында олардың өзектілігі арта түседі.

Ел бірлігін сақтау және нығайту саясаты «Бірлігіміз – әралуандықта» деген қағидаға арқа сүйейді.

Ел бірлігі тарихи тағдырдың ортақтығына, азаматтық құндылықтар мен жалпыұлттық бірегейлікке, барлық азаматтың озық дәстүрлерді ұстануына, заң алдындағы теңдігіне, деструктивті, радикалды және біздің қоғамға жат көзқарастарды қабылдамауына негізделеді.

Ынтымақ – баршамыздың бір елдің азаматы екенімізді сезіндіретін ұғым, ол ортақ мақсаттарға жету үшін бір-бірімізді қолдаудың және жауапкершіліктің маңызды екенін білдіреді.

Бірлік және ынтымақ құндылықтары елді жүйелі жаңғырту ісінде айрықша рөл атқарады, қоғамның реформаларды қолдау және азаматтардың стратегиялық міндеттерді шешуге атсалысу мүмкіндігін кеңейте түседі.

► **Әділдік пен жауапкершілік**
Әділдік және жауапкершілік – қоғамда өзара сыйластықты, сенім мен келісімді нығайтатын, бір-бірімен тығыз байланысты ұғымдар.

Әрбір азамат өзінің рөлі маңызды екенін және жеке жауапкершілігін, құқықтары мен міндеттерін сезіне білуі керек. Бұл – шын мәнінде, орнықты, қарқынды дамитын және үйлесімді қоғам құрудың негізгі шартының бірі.

Әділдік пен жауапкершілік құндылықтары мемлекет пен азаматтар күш-жігерін біріктірсе ғана Әділетті Қазақстанды құруға болатынын көрсетеді.

► **Заң мен тәртіп**
Тәртіп пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету, заң бұзған адамды тиісті жазаға тарту – мемлекеттің негізгі функциялары.

Елімізде қоғамға жат мінез-құлыққа қарсы иммунитет, кез келген құқық бұзушылыққа «мүлдем төзбеу», қатігездік пен зорлық-зомбылықтың ешбір түріне жол бермеу сияқты ұстанымдар берік орнығып жатыр.

Әрбір азамат заңды мүлтіксіз сақтау өзінің әл-ауқатын жақсартудың және еліміздің өсіп-өркендеуінің кепілі екенін түсінуге тиіс.

Заң мен құқықтық тәртіптің үстемдігі – тұрақты әрі өркениетті мемлекеттің тірегі.

► **Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік**
Қоғамда, әсіресе өскелең ұрпақтың санасында «Адал адам – Адал еңбек – Адал табыс» формуласы берік орнығып келеді. Бұл – жауапты, еңбекқор, өз ісін сүйетін адам ғана шынайы табысқа қол жеткізе алады дегенді білдіреді.

Жұмысшы мамандықтарының беделін көтеріп, еңбек адамына құрметпен қарау әрі жеке кәсіби біліктілікті бағалау, масылдыққа қарсы әрекет ету мәдениетін қалыптастыру қажет.

Еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік құндылықтарын дәріптеу ел экономикасын дамыту үшін ғана емес, озық ойлы әрі бәсекеге қабілетті ұлт қалыптастыру үшін де маңызды.

► **Жасампаздық пен жаңашылдық**
Жасампаздық пен жаңашылдық – идеялар мен инновациялар, цифрлық технологиялар және жасанды интеллект басты қозғаушы күш саналатын, индустриялық тұрғыдан дамыған әлемде еліміздің бәсекеге қабілетті болуының кепілі.

Озық ойлы қоғам құру үшін азаматтарымыздың өзгерістерге ашық болуы, жасампаздыққа ұмтылуы және креативті ойлай білуі маңызды.

Білімпаздық, сауаттылық, парасаттылық пен прагматизм қоғам менталитетінің ажырамас бөлігіне және әрбір азаматтың тұлға ретінде өсіп-жетілуінің негізгі факторына айналуға тиіс.

Жасампаздық пен жаңашылдық құндылықтарын ілгерілету үшін ағартушылық қызмет және қоғамда ғалымдар мен педагогтердің мәртебесін дәйекті түрде көтеруге бағытталған жұмыс маңызды рөл атқарады.

Қазақстанның технологиялық тұрғыдан дамыған ел болуы үшін қоғамда жасампаздық пен жаңашылдық құндылықтарын бүгіннен бастап орнықтыру қажет.

2. Жалпыұлттық нышандар

Елдің тарихи-мәдени ерекшеліктерін айқындайтын ұлттық нышандардың тізімін жасау – әлемде кеңінен қолданылатын тәжірибе.

Ұлттық нышандар елдің өзіне тән ерекшелігін тануға, жалпыұлттық бірегейлігімізді нығайтуға және тарихи-мәдени мұрамызды сақтауға ықпал етеді.

Осы мақсатта жалпыұлттық нышандардың мынадай тізімі айқындалады:

- ұлттық ұран – «Алға, Қазақстан!»;
- ұлттық түстер – аспан түстес көк, алтын сары түс;
- ұлттық кітап нышаны – Абайдың «Қара сөздері»;
- ұлттық бірлік нышаны – шаңырақ;
- ұлттық музыкалық аспап нышаны – домбыра;

- ұлттық өсімдік нышаны – қызғалдақ;

- отандық өнім шығарудың ұлттық белгісі – «Қазақстанда жасалған», «Made in Qazaqstan»;

- ұлттық хэштег – #Qazaqstan, #Kazakhstan.

Жалпыұлттық нышандардың осы тізімі елдің бірыңғай нышандар жүйесін және брендін қалыптастырады.

Ұлттық нышандар жалпыұлттық айдентиканың, атап айтқанда, мемлекеттік органдардың, әкімшілік-аумақтық бірліктердің, білім беру, мәдениет және спорт мекемелерінің, азаматтық қоғам институттарының базалық элементтеріне айналуға тиіс.

Ұлттық нышандар салтанатты рәсімдерді, қоғамдық-саяси, гуманитарлық, мәдени-бұқаралық іс-шараларды өткізу барысында қолданылуы мүмкін.

3-ТАРАУ. Ішкі саясаттың басым бағыттары

Ішкі саясаттың басым бағыттарына мыналар жатады:

- 1) қоғамдық диалог;
- 2) этносаралық қатынас саласындағы саясат;
- 3) дін саласындағы саясат;
- 4) мәдени-гуманитарлық саясат;
- 5) отбасы саясаты;
- 6) жастар саясаты;
- 7) ақпарат саясаты.

► **Қоғамдық диалог**
Ашық және тұрақты қоғамдық диалог орнату үшін:

- мемлекеттің азаматтық қоғамның барлық институтымен өзара байланыс орнату тетігін жетілдіру;
- азаматтық қоғам институттарын дамытуға қажетті құқықтық, экономикалық және басқа да жағдайларды жасау;
- шешім қабылдау ісіне азаматтар мен азаматтық қоғам институттарының барынша араласуы;
- қоғамдық кеңестер мен орталық және жергілікті мемлекеттік органдар жанындағы өзге де консультативтік-кеңесші органдардың қызметін жетілдіру;
- мемлекеттік органдар жұмысының айқын және ақпараттық тұрғыдан ашық болуын қамтамасыз ету;
- қоғамдық пікірге үнемі мониторинг жүргізу қажет.

► **Этносаралық қатынас саласындағы саясат**

Этносаралық қатынас саласындағы мемлекеттік саясаттың тиімділігін қамтамасыз ету үшін:

- бірлік пен ынтымақтастық құндылықтарын қоғамда дәріптеу;
- қоғамдағы этносаралық келісім мен толеранттықты нығайту;
- ұлтына, нәсіліне және басқа да белгілер бойынша кемсітудің барлық түріне түбегейлі қарсы тұру;
- Қазақстан халқы Ассамблеясын этносаралық келісім саласындағы негізгі институт ретінде дамыту;
- мемлекеттік органдар, ұйымдар және азаматтық қоғам институттары этносаралық қатынастар саласында өзара тиімді іс-қимыл жасау;

- этносаралық қатынас саласындағы ахуалға сапалы мониторинг жүргізу және талдау жасау қажет.

► **Дін саласындағы саясат**

Дін саласындағы мемлекеттік саясаттың тиімділігін қамтамасыз ету үшін:

- мемлекетті дамыту ісінде зайырлылық қағидаттарын тұрақты түрде ілгерілету;
- конфессияаралық келісімді және дінаралық толеранттықты нығайту;
- дінді деструктивті мақсаттар үшін пайдалануға және діни наным-сенімді ұстануға біреуді мәжбүрлеуге жол бермеу;
- діни радикализм мен экстремизм насихатына қарсы тұру;
- дін саласындағы ахуалға сапалы мониторинг жүргізу және талдау жасау керек.

► **Мәдени-гуманитарлық саясат**
Мәдени-гуманитарлық саладағы мемлекеттік саясаттың тиімділігін қамтамасыз ету үшін:

- қоғамда жасампаздық пен жаңашылдық құндылықтарын, білімге құштарлықты ілгерілету, ғылымды дәріптеу;
- қоғамның құқықтық, қаржылық, саяси, цифрлық, ақпараттық және экологиялық сауатын арттыру;
- мемлекеттік тілді және оның халықты ұйыстырушы тіл ретіндегі әлеуетін дамыту;
- Қазақстандағы барлық этностың тілдерін дамытуға қолайлы жағдай жасау;
- мәдениетті, әдебиетті және өнерді дамыту, сондай-ақ креативті индустрияны қолдау;
- елдің тарихи-мәдени және деректер мұраларын сақтау;
- ономастика және тарихи-мәдени мону-менттік өнер саласындағы рәсімдерді жетілдіру;
- тіл саласын, тарих пен ономастика мәселелерін саясиландыруға жол бермеу қажет.

► **Отбасы саясаты**
Отбасы саясатының тиімділігін қамтамасыз ету үшін:

- отбасы институтын нығайту және отбасы

құндылықтарын қолдау;

- жауапты ата-ана идеясын дәріптеу;
- тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу және оған қарсы тұру, әйелдер мен балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету;
- отбасы саясаты саласындағы нормативтік-құқықтық базаны жетілдіру қажет.

► **Жастар саясаты**
Жастар саясатының тиімділігін қамтамасыз ету үшін:

- жастардың зияткерлік және жеке әлеуетін дамыту, олардың қоғамдық және экономикалық белсенділігін арттыру үшін қолайлы жағдай жасау;
- патриоттық тәрбие беру жүйесін дамыту, мемлекеттік рәміздерге құрметпен қарауды дәріптеу, жауапты азамат болу идеологиясын және Отан тағдырына жанаушылық сезімін күшейту;
- жастарды волонтерлік және басқа да әлеуметтік маңызы бар жобаларға қатысуға ынталандыру;

- жастар арасында жасампаздық құндылықтарын және өмірге деген құлшынысты дәріптеу;

- жастардың жағымсыз қылықтарға, соның ішінде нашакорлыққа, маскүнемдікке, ойынқұмарлыққа, озбырлық пен тұрмыстық зорлық-зомбылыққа, вандализмге, ысырап-шылдыққа қарсы тұруы;
- мемлекеттік жастар саясатын әзірлеу және жүзеге асыру үдерісіне жастар өкілдерін белсенді қатыстыру қажет.

► **Ақпараттық саясат**
Ақпараттық саясаттың тиімділігін қамтамасыз ету үшін:

- еліміздің бұқаралық ақпарат құралдарының бәсекеге қабілеттілігін арттыру;
- ағартушылық, ғылыми-танымдық және тәрбиелік мәні бар сапалы контентті дамыту;
- мемлекеттік органдардың бұқаралық ақпарат құралдарымен өзара байланысын жетілдіру;

- журналистік этиканың жалпыға ортақ қағидаттарын дәріптеу, ақпарат кеңістігіндегі кез-келген заңсыз әрекеттің таралуына қарсы іс-қимыл жасау;

- деструктивті идеологияның және үгіт-насихаттың, жалған ақпараттың таралуына жол бермеу;
- масс-медиа саласындағы нормативтік-құқықтық базаны жетілдіру қажет.

4-ТАРАУ. Ішкі саясатты іске асырудың институционалдық негізі

Ішкі саясат саласындағы жұмысты үйлестіруге Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігі жауапты болады.

Орталық деңгейде ішкі саясатты жүзеге асыру ісінде Қазақстан Республикасының Үкіметі атынан Үкімет Аппараты, Мәдениет және ақпарат министрлігі, Ғылым және жоғары білім министрлігі, Оқу-ағарту министрлігі, Туризм және спорт министрлігі, Қорғаныс министрлігі, Ішкі істер министрлігі, Әділет министрлігі, Экология және табиғи ресурстар министрлігі, Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі және олардың аумақтық бөлімшелері, сондай-ақ, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері агенттігі және оның аумақтық бөлімшелері басты рөл атқарады.

Жергілікті жерде ішкі саясатты жүзеге асыруға барлық деңгейдегі әкімдер, сондай-ақ әкімдердің ішкі саясат жөніндегі орынбасарлары және басқа да уәкілетті жергілікті атқарушы органдар жауапты болады.

Ішкі саясатты жүзеге асыру барысында Қазақстан халқы Ассамблеясы, Ұлттық құрылтай, Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісі жанындағы қоғамдық палата, барлық деңгейдегі қоғамдық кеңестер және Қазақстан Республикасының Президенті, Парламенті, Үкіметі және жергілікті атқарушы органдары жанындағы басқа да консультативтік-кеңесші органдар маңызды рөл атқарады.

Жекелеген бағыттар бойынша ішкі саясатты жүзеге асыру мәселелерімен Қазақстан Республикасы Парламентінің және барлық деңгейдегі мәслихаттардың депутаттары, Адам құқықтары жөніндегі уәкіл, Бала құқықтары жөніндегі уәкіл, Халықтың әлеуметтік жағынан осал санаттарының құқықтары жөніндегі уәкіл, саяси партиялар, бұқаралық ақпарат құралдары, үкіметтік емес ұйымдар, ғылыми, шығармашылық және кәсіби бірлестіктер мен одақтар өз құзыреттері мен өкілеттіктері аясында мемлекеттік органдармен бірлесе отырып айналысады.

Қорытынды
Ішкі саясаттың негізгі қағидаттары, құндылықтары мен бағыттары жалпыұлттық сипатқа ие және оларды барлық мемлекеттік органдар өз қызметінде ескеруге міндетті.

Ұсынылған тәсілдер қоғамдық-саяси, экономикалық және әлеуметтік сипаттағы маңызды мемлекеттік шешімдер қабылдау кезінде негізгі бағдар болады.

Осы құжаттың ережелерін іске асыру ішкі саяси тұрақтылықты нығайтуға, қоғамның және мемлекеттің орнықты дамуын қамтамасыз етуге, сондай-ақ, әрбір азаматы біртұтас, жауапты және озық ойлы ұлттың өкілі саналатын Әділетті Қазақстанды құруға ықпал етеді.

ЕЛІМІЗДЕ АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ ДАҚЫЛДАРЫНЫҢ РЕКОРДТЫҚ ӨНІМІ ЖИНАЛДЫ

Ауыл шаруашылығы министрі Айдарбек Сапаров Үкімет отырысында 2025 жылғы егін жинау жұмыстарының қорытындылары туралы баяндады.

Ол өткен маусым ауыл шаруашылығы өндірісінің тұрақты өсімін көрсеткенін атап өтті.

Агротехникалық шараларды қатаң сақтау – жоғары өнімнің басты кепілі екеніне шаруалардың көбі көз жеткізді. Екі жыл қатарынан алынған нәтижелер өнімділіктің қолданылып жатқан технологияларға тікелей тәуелді екенін нақты дәлелдеп отыр. Осы жыл тек дәнді дақылдар бойынша ғана емес, сонымен қатар бұршақты және майлы дақылдар сияқты жоғары рентабельді әрі сұранысқа ие дақылдар тұрғысынан да рекордтық жыл болды. Бұл дақылдарға егіс алқаптарын әртараптандыру шеңберінде ерекше назар аударылды. Олар тек табысты емес, сонымен бірге топырақтың құнарын арттырып, ауыспалы егісті жақсартады. Мысалы, бұршақ дақылдары топырақты азотпен байытып, кейінгі дақылдардың өнімділігін арттырады.

«Бүгінгі таңда республика бойынша астық жинау толығымен аяқталды. 16 млн гектар алқаптан гектарына 17 центнер орташа өнімділікпен 27 млн тонна астық қамбаға құйылды. Бидай 12,2 млн гектардан жиналып, 20,3 млн тоннасы бастырылды – бұл өткен жылмен салыстырғанда жарты миллион тоннаға көп. Егіс алқаптарын әртараптандыру нәтижесінде бидайдың егіс көлемі шамамен 900 мың гектарға қысқарғанымен, өндіріс көлемі азаймай, керісінше артты. Бұл озық агротехнологиялардың тиімділігін тағы да дәлелдейді», — деді Айдарбек Сапаров.

Сонымен қатар министр 4 млн тоннаға жуық арпа жиналғанын, бұршақ дақылдарының түсімі алғаш рет 1 млн тоннаға жеткенін мәлімдеді. Майлы дақылдар бойынша бүгінгі күннің өзінде рекордтық 4,3 млн тонна жиналды және егін жинау жұмыстары жалғасып жатыр. Сондай-ақ 2,9 млн тонна картоп, 3,8 млн тонна көкөніс, 2,6 млн тонна бақша дақылдары жиналды. Мақта жинау жұмыстары аяқталды. Тамшылатып суаруды қолдану нәтижесінде кейбір шаруашылықтар гектарынан 50 центнерге дейін өнім алды. Жалпы алғанда, орташа өнімділік 30 ц/га

деңгейінде қалыптасып, 428 мың тонна шитті мақта жиналды – бұл өткен жылмен салыстырғанда 42%-ға көп.

Осыған байланысты әкімдіктерге мақта өсірудің дәстүрлі тәсілдерінен озық және тиімді технологияларға көшу бойынша жұмысты күшейту тапсырылды.

«Фермерлердің агротехнологияларды сақтауына, ең алдымен, мемлекеттік қолдау тетіктері зор әсер етті. Биыл ерте жеңілдетілген кредит беру бағдарламасы аясында қаржыландыру көлемі алғаш рет 1 трлн теңгеге жетті. Вегетациялық кезеңнің қорытындысы бойынша 1,8 млн тонна минералдық тыңайтқыш енгізілді, бұл ғылыми негізделген қажеттіліктің 56%-ын құрайды. Элиталық тұқымдардың үлесі 9,5%-дан 11,5%-ға дейін өсті. Ерте қаржыландыру бағдарламасы келесі жылы да жалғасады», — деді Айдарбек Сапаров.

Министрдің сөзінше 1 қазаннан бастап 2026 жылғы көктемгі дала жұмыстарына өтінім қабылдау басталды. Қарашаның екінші онкүндігінен бастап шаруаларға револьверлік кредит беру ашылады, бұл бір кепілдікпен жыл сайын несие алуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар көлемі 250 млрд теңгеге жеткен жеңілдетілген лизинг бағдарламасы арқылы техника жаңарту қарқыны 6,5%-ға жетіп, екі жыл ішінде ауыл шаруашылығы техникасының тозуы 80%-дан 70%-ға дейін төмендеді. Негізгі астық өндіруші өңірлерде жүргізілген талдау агротехнологияларды сақтау мен өнімділік арасында тікелей байланыс бар екенін көрсетті. Мысалы, барлық шаруашылықтардың шамамен 60%-ы гектарынан 15–30 центнер өнім алса, ал 8%-ы 30 центнерден аса өнім жинады. Осылайша, республика бойынша орташа өнімділік гектарынан 17 центнер деңгейінде қалыптасып, өткен жылмен салыстырғанда 5%-ға жоғары болды. Дегенмен, шаруашылықтардың шамамен 12%-да өнімділік әлі де төмен деңгейде (7–8 ц/га) қалып отыр. Аталған шаруашылықтар агротехнологияны жоғары деңгейде қолдану қажет.

Осыған байланысты министр әкімдіктер 2028 жылға дейін ауыл шаруашылығы жалпы

өнімін екі еселеу жөніндегі Жол картасының көрсеткіштеріне жету мақсатында фермерлерді технологияны сақтауға ынталандыру жұмыстарын күшейтуі тиіс екенін айтты.

«Алынған астық өнімі ішкі қажеттілікті толық қамтамасыз етеді және экспорттық әлеуетті де сақтап қалуға мүмкіндік береді. Өткен маусымда астық экспорты 47%-ға артып, 13,4 млн тоннаға жетті. Бұл өсімге экспорттық субсидиялау бағдарламасы айтарлықтай ықпал етті. Экспорт көлемін тұрақты ұстау мақсатында бағдарламаның мерзімі 2026 жылдың 1 қыркүйегіне дейін ұзартылды. Биыл қазақстандық астық Бельгия, Португалия, Польша, Норвегия, Ұлыбритания, Вьетнам, Біріккен Араб Әмірліктері және Солтүстік Африка, Марокко, Алжир, Египет елдеріне жеткізілді. Иран, Әзербайжан, Армения және Грузия бағыттарына экспорт қайта жанданды. Бүгінгі күннің өзінде жаңа өнімнен шамамен 2,2 млн тонна астық экспортталды, бұл өткен жылмен салыстырғанда 21%-ға көп», — деді Айдарбек Сапаров.

Мемлекет басшысының тапсырмасына сәйкес астықты терең өңдеу бойынша 5 инвестициялық жоба жүзеге асырылуда. Бұл жобалар нәтижесінде нарықтан қосымша 2,5 млн тонна астық тартылатын болады. Астық сақтау сыйымдылығы республика бойынша 30,7 млн тоннаны құрайды, оның

ішінде лицензияланған кәсіпорындарда – 13,3 млн тонна, шаруаларда – 17,4 млн тонна. Жаңа өнімнен элеваторларға 7,7 млн тонна астық тапсырылды, бұл өткен жылмен салыстырғанда екі есе көп. Сақтауға тапсырылған жұмсақ бидайдың 53%-ы жоғары сапалы, 35%-ы – төртінші сынып, 12%-ы – төменгі сынып және сыныпсыз астық.

Ведомство басшысының айтуынша келесі жылдың көктемгі егіс науқанына дайындық жұмыстары басталып кетті. Егіс алқаптарын әртараптандыру бағдарламасы жалғасатын болады. Басымдық – жоғары рентабельді және экспортқа бағытталған дақылдарға беріледі, ал суды көп қажет ететін дақылдар көлемі қысқарады. Келесі жылдан бастап әртараптандыру көрсеткіштерін орындауға бақылау күшейтіледі. Сондықтан өңірлер қазірден бастап түсіндіру жұмыстарын жүргізіп, егіс құрылымын алдын ала пысықтауы тиіс. Келесі маңызды бағыт – тұқымдық материалды сапалы дайындау.

Облыс әкімдіктерінің деректері бойынша, жалпы қажеттілік 2,3 млн тоннаны құрайды, оның 96%-ы дайындалған. Әкімдіктерге тұқым сапасын тексеруді қазірден бастау қажет. 2026 жылы 2,3 млн тонна минералдық тыңайтқыш енгізу жоспарланған. Қажетті көлемдер бойынша келісімшарттарды уақытında жасап, қоймаларды дайындау қажет. Техниканы жаңарту да басты назарда. Келер жылғы жаңарту жоспары – 8%-ды құрайды.

«Үкімет тарапынан 2026 жылғы көктемгі егіс жұмыстарына несиелеу басталды. Сондықтан әкімдіктер барлық қаржыландыру жолдарын пайдаланып, фермерлердің барынша кең ауқымын қамтуы тиіс. Жалпы, аграрлық маусымның қорытындылары оң нәтижелерге қол жеткізілгенін көрсетіп отыр. Осы орайда әкімдіктерге келесі бағыттар бойынша шаралар қабылдау қажет: майлы дақылдар, жүгері және қант қызылшасы бойынша егін жинауды уақтылы аяқтау; жиналған өнімнің сақталуын және өңделуін қамтамасыз ету; 2026 жылға қажетті тұқым көлемін толық дайындау; шаруалар мен әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациялардың Аграрлық несие корпорациясы алдындағы міндеттемелерін уақтылы орындауын қамтамасыз ету. Аталған мәселелер Министрліктің ерекше бақылауында болады және келесі жылы да агротехнологияларды қолдану мен өнімділікті арттыру бойынша жұмыстар жалғасатын болады», — деді Айдарбек Сапаров.

www.primeminister.kz

МАЛ АЗЫҒЫН ӨСІРУ ЖОБАСЫ ҚОЛҒА АЛЫНДЫ

Жетісу облысының Кербұлақ ауданында 1 мың гектардан астам жерге жаңбырлатып суару технологиясы енгізіліп, мал азығы өсірілмекші. Бұл ірі қара етін терең өңдеуге бағытталған үш кезеңнен тұратын іргелі инвестициялық жобаның алғашқы кезеңі ретінде іске асырылуда. Жобаның жүзеге асырылу барысымен өткен аптаның соңында облыс әкімі Бейбіт Исабаев танысып қайтты.

«Агрохолдинг-Жетісу» ЖШС Кербұлақ ауданының Жоламан массивінде суармалы 1 мың гектар жерге жаңбырлатып суару технологиясын енгізіп, жоңышқа, дәндік жүгері, арпа, бидай егуді жоспарлап отыр. Сөйтіп жобаның бірінші кезеңінде тұрақты өсірілетін мал азығын тиімді суғаруға арналған замауи инфрақұрылым жасалуда. Қазір құрылыс алаңында электр және су құбыры желілерін тарту, жалпы сыйымдылығы 147 000 м³ болатын төрт жаңа резервуар салу жұмыстары жүріп жатыр. Құрылыс жұмыстары келесі жылы аяқталады деп жоспарланған.

Шаруашылықтың бүгінде 25 бірлік техникасы бар, соның ішінде трактор, фронталды тиегіш, комбайн, жүк көлігі, аспалы және тіркемелі жабдықтарды атауға болады.

- Біз осы жаңбырлатып суару технологиясын орнатуға жалпы сомасы 5,1 млрд. теңге инвести-

ция саламыз. Су үнемдеу технологиясын енгізу шығындарының белгілі бір мөлшері мемлекет тарапынан субсидияланады. Бұл - біз үшін үлкен көмек. Мал бордақылау алаңы үшін алдымен малға сапалы азық керек, сондықтан малдың жем-шөбін өзіміз өндіретін боламыз. Одан кейін бес мың басқа дейін мал бордақылап, ірі қара етін бөлшектеуден дайын өнімге дейінгі терең өңдеуден өткізуді жоспарлап отырмыз, бұл – біздің экспортқа бағытталған басты стратегиялық бағытымыз, - дейді шаруашылық өкілі Данияр Сәлімбаев.

Оның айтуынша, жоба толық іске асырылғанда кәсіпорында автоматтандырылған жүйе орнатылады, заманауи цехтар, дайын өнімді сақтайтын және тасымалдайтын тоңазыту және логистикалық инфрақұрылым жасалады.

Облыс әкімі өз сөзінде өңірде су үнемдеу технологиясын қолдану аясын кеңейту мен ауыл шаруашылығы өнімдерін өңдеуге баса көңіл бөлінетінін айта келе, мұндай жобалардың өңір кәсіпорындарының шикізаттық модельден өндірістің толық циклына өтуіне, жаңа жұмыс орындарының ашылуына мүмкіндік беретінін айтты.

Жалпы Жетісу облысында бүгінгі күнде 36,1 мың гектар жерге су үнемдеу технологиясы қолданылады, соның 14,1 мың га - тамшылатып, 22,0 мың га - жаңбырлатып суару технологиясы.

ҚҰС ЕТІН ӨНДІРЕТІН ЖАҢА КӘСІПОРЫН АШЫЛАДЫ

Жетісу облысының Көксу ауданында жұмыс істеп тұрған кәсіпорынның қуатын арттыру және жаңа жобаларды қолға алудың арқасында ауыл шаруашылығы өнімдерін өңдеу үлесі көтеріледі. Атап айтқанда, Көксу қант зауытын қайта жаңғыртудың нәтижесінде оның өңдеу қуаттылығы тәулігіне 5 мың тоннаға жеткізілсе, алдағы жылдарда құс етін өндіретін «Beles Agro KZ» ЖШС-нің қуаты жылына 15 мың тонна болатын инвестициялық жобасы жүзеге асырылады. Бұл туралы облыс әкімі Бейбіт Исабаевтың Көксу ауданының тұрғындарымен кездесуі барысында айтылды.

Ауданда ауыл шаруашылығы тауарларын өндіруге үлес қосып, азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етіп отырған үш ірі кәсіпорын бар. Атап айтқанда, оның алғашқысы бүгінгі күні шикізат қабылдау және өңдеу жұмыстарын жүргізіп жатқан Көксу қант зауыты болса, екіншісі майлы дақылдарды өңдейтін «Уйс Май Индустри» ЖШС, қазіргі кезде серіктестік 10,5 мың тонна майбұршақ қабылдап, оның 2,2 мың тоннасын қайта өңдеуден өткізді. Ал үшіншісі – Еңбекшіқазақ ауылындағы «Көксу СМ» сүт зауыты («Арқабаев» ЖК). Кәсіпорын жылына 12 мың тонна сүт өңдейді. Шикізатты Көксу, Кербұлақ, Ескелді аудандарынан алады.

- Біздің мақсатымыз – ауданда өндірілген өнімді қайта өңдеу үлесін көтеру. Бұл бағытта бірқатар жұмыстар жүргізілуде. Атап айтқанда, ақпан айында тәулігіне 40 тонна сүт өнімдерін өндіретін «Green Horizon Enterprises» цехы іске қосылды. Сондай-ақ қуны 14 млрд. теңге болатын «Beles Agro KZ» ЖШС-нің құс етін өндіретін жобасы жүзеге асырылуда. Осы орайда аудан әкіміне тиісті басқармалармен бірлесіп, өңдеу саласына инвестиция тарту жұмысын күшейтуді тапсырамын, - деді Б. Исабаев.

Атап өтсек, биылғы тоғыз айда Көксу ауданының экономикасына 13,6 млрд. теңге инвестиция тартылған.

Фото: Жеңіс ЫСҚАБАЙ
Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ СЕРІКТЕСТІК: ИНВЕСТИОРЛАРМЕН КЕЛІСІМ

Қазақстанның жаһандық инвестициялар жөніндегі деңгелек үстелі (KGIR-2025) аясында Жетісу облысы әкімінің орынбасары Әсет Қанағатовтың жетекшілігімен өңір делегациясы шетелдік компаниялармен бірқатар кездесулер өткізді. Келіссөздердің нәтижесінде жалпы сомасы 34 млрд. теңгеден асатын, 800-ге жуық жұмыс орнын құратын екіжақты инвестициялық туралы төрт меморандумға қол қойылды.

Атап айтқанда, бұлар - Бельгия, ҚХР, Пәкістан инвесторларымен бірлескен «Envision KKS» ЖШС-ның «Қорғас - Шығыс қақпасы» АЭА аумағында жел генераторларын (WTG) және энергия сақтау жүйелерін (BESS) өндіретін зауытының құрылысы, «Каусар-Карго» ЖШС-ның Панфилов ауданында халықаралық автовокзал салу жобасы, «STS Jetisu» ЖШС-ның «Талдықорған» индустриялық аймағында SPC үлгісіндегі еден жабынын шығаратын зауытының құрылысы, «Saron Kazakhstan» ЖШС-ның «Нұр жолы - Қорғас» өткізу пунктіндегі айналма жол мен көлік-логистикалық орталықтың құрылысы жөніндегі жобалар.

- Біздің компанияның жобасы Қазақстан мен Қытай шекарасында орналасқан Қорғас аумағында іске асырылады. Біз Қытайдан Қазақстанға, Әзербайжан мен Әзербайжанға жел генераторларын та-

сымалдаумен айналысамыз. Көлік өткізу бекетіндегі кептелістерді азайту және жалпы автомобиль өткізу пунктіннің жұмысын жеңілдету мақсатында жергілікті атқарушы органдарға айналма жол мен «Нұр жолы - Қорғас» өткізу пунктінде көлік-логистикалық орталық салу жөнінде ұсыныс жасадық. Бұл айналма жол учаскенің өткізу қабілетін 2-3 есеге арттырып, қолданыстағы инфрақұрылымға түсетін жүктемені азайтуға мүмкіндік береді, - деді бельгиялық «Saron Kazakhstan» ЖШС компаниясының президенті Людо Саренс.

Өз жобалары туралы пәкістандық «STS Jetisu» ЖШС компаниясының директоры Афтаб Танвир де қысқаша айтып берді.

- ТМД аумағында жұмыс істеп келе

жатқанымызға 20 жылдай уақыт болды. Соның ішінде Қазақстандағы алғашқы жобамызды Жетісу облысының аумағында бастағалы отырмыз. Яғни қабырға мен еденге арналған SPC панельдерін шығару жобасын қолға алдық. Бізге көрсетілген қолдаулар үшін ризашылығымызды білдіреміз, - деді ол.

Ал қытайлық инвесторлар облыс аумағында екі жобаны іске асырмақшы. Мәселен, «КаусарКарго» ЖШС өкілі Лун Шуньциннің айтуынша, компания Панфилов ауданында көлік-логистикалық хаб жобасын жүзеге асыра бастайды. Яғни халықаралық автовокзал, уақытша сақтау қоймасы, газ-турбиналық станция, сауда-ойын-сауық орталығы сияқты бірқатар нысандарын салады. Сол сияқты «Envision

KKS» ЖШС «Қорғас - Шығыс қақпасы» АЭА аумағында жел генераторларын өндіретін зауыт жобасын қолға алуда. Жаңа зауыт ішкі нарықтың қажеттіліктерін қамтамасыз етуге және жаңартылатын энергия көздеріне арналған жабдықтарды импорттау тәуелділігін азайтуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар жобалау мен өндіруден бастап жаңартылатын электр станциялары мен энергия сақтау жүйелерін пайдалануға дейінгі кешенді техникалық қолдауды қамтамасыз етеді.

- Жетісу облысы халықаралық әріптестіктің аясын белсенді түрде кеңейтіп келеді. Облыс құрылғаннан бері өңір экономикасына 1,2 трлн. теңге инвестиция тартылып, бұл 135 жобаны іске асыруға және 3,8 мың жаңа жұмыс орнын құруға мүмкіндік берді. Мәселен, қазіргі таңда Германия компаниямен бірлесіп халықаралық жүк-жол ашушы әуежайының құрылысы басталса, Чили компаниясымен бірге тау-кен өнеркәсібіне арналған диірмендік шар өндіретін зауыттың құрылысы қолға алынған. Енді Бельгия, ҚХР, Пәкістан инвесторларымен жаңа келісімдер жасалды. Аталған бастамалар өңірдің өнеркәсіптік және экспорттық әлеуетін арттыруға, өндіріске халықаралық деңгейдегі озық технологияларды енгізуге, жалпы алғанда әлеуметтік-экономикалық тұрақты дамудың жаңа мүмкіндіктеріне жол ашады, - деді облыс әкімінің орынбасары Әсет Қанағатов.

Жалпы осы жылдың өткен тоғыз айында облысқа тартылған инвестиция көлемі 330,3 теңгеге жетіп, өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 12,7 % артты.

КЕЛЕШЕК МЕКТЕБІ

Жетісу облысы Алакөл ауданы Достық ауылында «Келешек мектебі» ұлттық жобасымен заманауи жаңа мектеп салынып, пайдалануға берілді. Алты жүз орынға арналған бұл білім мекемесі аталған жоба аясында тұрғызылған облыстағы екінші мектеп. Бұған дейін осындай 1200 орындық Панфилов ауданының Жоркент қаласында ашылған болатын.

Жаңа мектептің ашылуына арнайы барған облыс әкімінің орынбасары Диас Есдәулетов ауыл тұрғындарын қуаныштарымен құттықтады:

- Республикалық Тамыз конференциясында Президентіміз қала мен ауыл мектептеріндегі білім беру деңгейін теңестіру міндетін қойған болатын. Соған сәйкес облыста әсіресе ауылдық жерлердегі білім саласының инфрақұрылымын жақсартуға көп көңіл бөлініп келеді. Жыл сайын мектептердің материалдық-техникалық базасын нығайтуға да ерекше назар аударылады. «Келешек мектебі» жобасының да негізгі мақсаты

көмектер, қолдануға ыңғайлы инфрақұрылымдық технологиялар жас мамандарға үлкен қолдау болады деп ойлаймын, - дейді Гүлнұр Абылайханова.

Ата-аналар қауымы да жаңа мектептің салынғанына дән разы.

- Бүгін баршамыз үшін ерекше қуанышты күн. Шалғай орналасқан Достық ауылында білім мен тәрбиенің жаңа ордасы ашылып отыр. Ата-аналар қауымы да, балаларымыз да осы күнді асыға күттік. Атына заты сай заманауи техникамен жабдықталған осындай мектепте оқу - біздің балаларымыз үшін керемет мүмкіндік. Са-

палы білім алып қана қоймай мұнда түрлі үйірмелерге қатысып, жан-жақты дамуларына барлық жағдай жасалғаны бізді қатты қуантты. Енді тек қана жақсы оқып, алаңсыз білім алуын ата-ана ретінде қадағалап, мұғалімдермен қоян-қолтық жұмыс істейміз, - дейді Жадыра Мұжыбаева.

Жалпы Жетісу облысында Бүгінгі күні облыста 6 мектептің құрылысы жүргізілуде, соның 3-еуі биыл қолданысқа беріледі.

ӘЛЕУМЕТТІК НЫСАНДАР САНЫ АРТТЫ

Жетісу облысында соңғы 3 жылда спорт инфрақұрылымын дамыту бағытында 32 жаңа спорт нысаны салынып, 3 нысанға күргелі жөндеу жүргізілді. Биыл 1 мың адамға шаққанда халықтың спорттық инфрақұрылыммен қамтылу деңгейін 66,8%-ға жеткізу жоспарлануда.

Облыстық дене шынықтыру және спорт басқармасының мәліметінше, өңірде жалпы саны 35 спорт мекемесі бар, оның ішінде балалар мен жасөспірімдерге арналған 23 спорт мектептерінде 57 спорт түрі бойынша 21 568 спортшы шұғылдана, облыс көлемінде 59 аккредиттелген спорттық федерациялар қызмет атқарады. Биыл жан басына шаққандағы спорттық тапсырыс бойынша 160 спорттық секцияда 6183 бала спортпен шұғылданады. Дене шынықтыру және спортпен жүйелі түрде айналысатын тұрғындардың саны 292 504 адамға жетті, бұл облыс халқының 42%-ы деген сөз.

«Осы орайда 2025 жылы 8 спорттық нысанның құрылысын жүргізуге қаржы бөлінді, олардың 1-еуі қолданысқа берілді, 7-еуі жыл соңына дейін аяқталады. Бұдан бөлек 5 футбол алаңының құрылысы жүргізіліп, оның 3-еуі Кербулақ, Панфилов, Сарқан аудандарында қолданысқа берілді. Сонымен қатар жеке инвестор есебінен Қаратал ауданы Кәппе ауылында блокты-модульдік үстел теннисі кешені ашылды», - дейді басқарма мамандары.

Атап өтсек, жыл басынан бұқаралық спортты және салауатты өмір салтын насихаттау мақсатында 4 614 іс-шара ұйымдастырылып, 108 мыңдай адам қамтылған.

Жалпы 2025 жылдың он айында облыс спортшылары барлық деңгейдегі жарыстарда 1 046 медаль, яғни 387 алтын, 319 күміс, 340 қола жеңіп алды. Сондай-ақ биыл 9 халықаралық дәрежедегі спорт шебері, 57 Қазақстан Республикасының спорт шебері, 677 спорт шеберіне үміткерлер және бірінші спорттық разрядтағы 204 спортшы дайындалды.

Фото: Жеңіс ЫСҚАБАЙ, Дмитрий ЕРОФЕЕВ
Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі

осы, - деген Диас Есдәулетов оқушыларға оқуда табыс, мектеп ұжымының еңбектеріне жеміс тілеп, мектепке автобус көлігінің кілтін тапсырды.

Сол сияқты «Samruk-Kazyna Construction» АҚ Ұлттық жобаны іске асыру және өңірлік даму жөніндегі құрылыс департаментінің директоры Қайрат Өтегенов тілегін білдірді. Мұнан соң «VentKarkara service» құрылыс компаниясының директоры Еркін Ахметжанов мектеп директоры Айнагүл Садиеваға мектептің символдық кілтін ұсынды.

Осыдан кейін қонақтар, жалпы жиналған қауым мектептің ішін аралап көрді. Бұл жаңа мектеп талапқа сай жабдықталған, мұнда оқушылардың жан-жақты дамуына барлық жағдай жасалған. Жаңа пән кабинеттері, робототехника, лингвистика кабинеттері, STEM зертханасы, кітапхана, шеберхана, хореография залы, асхана және басқа да қажетті сыныптар мен залдар қарастырылған. Мектепте 59 мұғалім жұмыс істейді. Солардың ішінде жаңадан оқу бітіріп келген жас мамандар да бар.

- Мен мектепті осы Достық ауылынан оқып бітіргенмін. Жоғары оқу орнын тәмамдап, жас маман ретінде өз ауылыма еңбегімді сіңіруге келіп отырмын. Қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімімін. Алғашқы еңбек жолымды осындай «Келешек мектебінен» бастау - мен үшін мәртебе. Көрсетіліп жатқан әдістемелік

КӨПБАЛАЛЫ АНАЛАР МАРАПАТТАЛДЫ

Талдықорған қаласының әкімі Ернат Бәзіл демографияға елеулі үлес қосып, жас буынды тәрбиелеп, өсіріп отырған көпбалалы аналарға «Алтын алқа» және «Күміс алқа» мемлекеттік наградаларын табыстап, құрмет көрсетті.

Салтанатты рәсім барысында әкім көпбалалы аналардың қоғамдағы және отбасындағы рөліне ерекше тоқталды. «Бұл тек марапат ғана емес, бұл сіздердің үлкен еңбек пен жауапкершілікті, шыдамдылық пен қамқорлықты білдіретін белгі. Әрбір бала – бұл болашақ, ал сіздердің жүректеріңізде әр баланың бақытты болуына деген шексіз махаббат жатыр. «Көпбалалы аналарды қолдау – мемлекет саясатының маңызды бағыттарының бірі», – деп Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев айтқандай Сіздерге қолдау көрсету біздің басты міндетіміз. Отбасы жылуы болып, тағылымды тәрбие, ізгі дәстүрлер сабақтастығын жалғап жүре беріңіздер!» – деді. Марапат иелері көрсетілген құрмет пен қамқорлыққа ризашылықтарын білдіріп, аналық мейірім мен отбасындағы береке-бірліктің бағалануы зор қуаныш екенін атап өтті.

Назерке ӘДІЛБЕКОВА

БАТЫР АНАЛАР ЕЛГЕ ҮЛГІ

Талдықорған қаласының Салтанат сарайында ерекше қуаныш пен ризашылыққа толы сәт өтті.

Қала әкімі Ернат Бәзіл көпбалалы аналарды марапаттап, 28 батыр анаға мемлекет тарапынан берілетін «Алтын алқа» және «Күміс алқа» наградаларын салтанатты түрде табыстады.

Шара барысында қала басшысы аналарды арнайы қабылдап, жылы лебізін білдірді.

«Қоғамда отбасы құндылықтары маңызды рөл атқарады. Отбасында тағылымды-тәлім тәрбие алған бала болашақта ел дамуына өз үлесін қосары сөзсіз. Мемлекеттің болашағын тәрбиелеп, өсіріп отырған сіздер аяулы аналарсыздар. Шаңырақтарыңызға шаттық пен береке тілеймін. Өсіріп отырған ұл-қыздарыңыз үміттеріңізді ақтасын», – деді қала әкімі.

Марапаттау рәсмінде 17 ана «Алтын алқа», ал 11 ана «Күміс алқа» иегері атанды. Олардың қатарында ұзақ жылдар бойы ұрпақ тәрбиесіне үлес қосқан, елге үлгі болып жүрген аналар да бар.

Айта кетейік, бүгінде Талдықорғанда 200 мыңнан астам тұрғын өмір сүрсе, соның ішінде 6 мыңнан астамы көпбалалы аналар.

ХАЛЫҚПЕН АШЫҚ ДИАЛОГ ОРНАДЫ

Талдықорған қаласының әкімі Ернат Бәзіл азаматтарды жеке мәселелері бойынша қабылдау өткізді. Қабылдауға келген 11 тұрғын әлеуметтік көмек көрсету, жеке кәсіп бастау үшін жер телімін алу, кәсіпкерлікке қолдау көрсету, қайтарымызсыз гранттар мен ауыз су мәселелері секілді өзекті әлеуметтік тақырыптарды көтерді.

Кездесу барысында қала әкімі әрбір өтінішке мұқият назар аударып, тиісті сала басшыларына нақты тапсырмалар берді.

– «Халықпен ашық диалог орнатып, әрбір тұрғынның мәселесіне назар аудару – біздің басты міндетіміз. Көтерілген сұрақтардың барлығы назарда ұсталып, кезең-кезеңімен шешімін табатын болады», – деді қала әкімі Ернат Бәзіл.

Сонымен қатар, қабылдау кезінде қала тұрғыны қала әкіміне ата-аналар атынан түйткілді мәселелердің шешілуіне қолдау көрсеткені үшін Алғыс хат табыстап, тұрғындар атынан ризашылығын білдірді.

ҚАЗАҚ ӨНЕРІНІҢ ҚАЙРАТКЕРЛЕРІНЕ ҚҰРМЕТ

Талдықорған қаласының әкімі Ернат Бәзіл қазақ өнерінің қос тарланы Қазақстанның халық артисі, «Парасат» орденінің иегері Алмахан Кенжебекова мен Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, «Парасат» орденінің иегері Кендебай Темірбайұлын қабылдады.

Қала басшысы қос өнер майталманы 75 жылдық мерейтойымен құттықтап, мәдениет пен өнер саласындағы өлшеусіз еңбектері үшін алғыс білдіріп, «Өнерде – 50, Өмірде – 75» атты мерейтойлық кешке арнайы қатысты.

Қала әкімі Ернат Бәзіл:

– Өнер адамдарының еңбегі ұлттың рухани қазынасы. Алмахан Нұрпейісқызы мен Кендебай Темірбайұлының сахна мен өмірге деген адалдығы, өнерге сіңірген еңбегі өскелең ұрпаққа үлгі. Сіздердің шығармашылық жолдарыңыз қазақ мәдениетінің мәңгілік мұрасы, – деді.

Бұл мерейтой қос өнер иесінің сахна мен өмірге сіңірген жарты ғасырлық еңбегіне деген құрмет пен тағзымға толы рухани кешке айналды.

ДЕПУТАТТАР НАЗАРЫНДАҒЫ НЫСАНДАР

Талдықорған қалалық мәслихатының депутаттары су тасқынының алдын алу мақсатында жүргізіліп жатқан жұмыстардың барысымен және қысқы маусымға дайындық бойынша Жетісу облысы төтенше жағдайлар департаментінің №1 арнайы өрт сөндіру бөлімшесіндегі техникасы мен материалдық базасымен танысты. Сонымен қатар, халық қалаулылары «Transtal» ЖШС автобус паркіне барып, қоғамдық көлік қозғалысын ұйымдастыру мен қызмет сапасын талқылады.

ӘЛЕУМЕТТІК ҚЫЗМЕТКЕР-ҚАЖЕТ МАМАНДЫҚ

келесіздер. Әлеуметтік әділеттілікті қамтамасыз ету жолындағы еңбектеріңіз ерекше құрметке лайық. Сіздердің кәсібиліктеріңіз бен мейірімді жүректеріңіздің арқасында көптеген отбасылар үміт пен сенімге ие болып отыр, – деді.

Мерекелік шара барысында бірқатар сала үздіктері марапатталды. Жетісу облысының әкімі Бейбіт Исабаевтың Алғыс хаты жалғызбасты қарттар мен мүгедектігі бар тұлғаларға үйде арнаулы әлеуметтік көмек көрсететін бөлімшенің әлеуметтік қызметкері Антонина Колаеваға табысталды.

Ол 38 жылдық еңбек өтілінің 30 жылдан астам уақытын әлеуметтік салаға арнаған.

Сондай-ақ, қоғам игілігі жолында адал қызмет етіп келе жатқан бес маманға «Еңбек адамы» төсбелгісі табысталса, жоғары кәсіби шеберлігімен ерекшеленген өзге де қызметкерлер қала әкімінің Құрмет грамоталары мен Алғыс хаттарымен марапатталды. Олардың қатарында әлеуметтік салада 40 жылдан астам уақыт абыройлы еңбек етіп, бүгінде зейнеткерлікке шыққан ардагер мамандар Гүлжан Аманғалиева мен Валентина Кушталова да бар.

Айта кетейік, бүгінде қалада шамамен 100-ге жуық әлеуметтік қызметкер жұмыс істейді. Олар азаматтарға әлеуметтік қолдаудың сегіз бағыты бойынша көмек көрсетеді.

ЗАҢ МЕН ТӘРТІП
Қайыпсіз Қазақстан үшін!

Оқушылар сарайында қала әкімі Ернат Бәзілдің төрағалығымен көмелемте толмағандар арасындағы және оларға қатысты құқық бұзушылықтар мен аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу бойынша 2025–2027 жылдарға арналған ведомствоаралық кешенді жоспардың орындалуы туралы кеңейтілген жиын өтті.

Жиынға қала мектептерінің директорлары, тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары, мектеп менторлары және тиісті мемлекеттік органдардың өкілдері қатысты.

Кездесу барысында балалар арасындағы құқық бұзушылықтың, буллинг пен суицидтің алдын алу, сондай-ақ сәтсіз отбасылардағы балалармен жұмыс жүргізу мәселелері қаралды. Сонымен қатар, оқушылардың көңіл-күйі мен мінез-құлқын бақылау және ата-аналармен бірлесе әрекет ету міндеттері жүктелді.

Қалалық білім бөлімінің басшысы Шынар Шарипбаева тәрбиелік және профилактикалық жұмыстардың маңыздылығын атап өтті.

«Әр баланың амандығы біздің ортақ жауапкершілігіміз. Мектеп ұжымы, ата-ана және қоғам бірігіп жұмыс істегенде ғана балаларымызды түрлі қауіп-қатерден қорғай аламыз. Суицид пен

БАЛАЛАР ҚАУІПСІЗДІГІ ТҰРАҚТЫ БАҚЫЛАУДА

буллингтің алдын алу тек мектептің емес, бүкіл қоғамның міндеті», – деді.

Жиында сондай-ақ оқушылардың қоғамдық көлікте «Оңай» картасын дұрыс пайдалану, мектептердегі күзет пен бейнебақылау жүйесін күшейту, жол қауіпсіздігін қамтамасыз ету, интернеттегі кибербуллинг пен лудоманияның алдын алу мәселелеріне де ерекше назар аударылды.

Қалалық полиция басқармасының басшысы Ернар Ширбаев мектептерде орнатылған бейнебақылау камераларының 100%-ы жергілікті бақылау орталығына қосылғанын және барлық «Дабыл түймелерінің» толық орнатылғанын айтты.

Сонымен қатар, оқушылардың сабаққа қатысуын бақылау мақсатында кешкі мектептерге Face ID жүйесі бар турникеттер орнату мәселесі қарастырылып, бұл бағытта тиісті ұсыныстар әзірлеу тапсырылғанын жеткізді.

Жиын қорытындысында қала әкімі Ернат Бәзіл ведомствоаралық кешенді жоспардың орындалуын тұрақты бақылауда ұстап, әрбір мектеп пен тиісті органдардың өзара үйлесімді жұмысын қамтамасыз ету қажеттігін тапсырды.

Талдықорған қаласы әкімінің баспасөз қызметі

ЦИФРЛАНДЫРУ ЖӘНЕ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ КҮНІ

ЦИФРЛЫҚ ТРАНСФОРМАЦИЯ –
ҰРАН ЕМЕС, НАҚТЫ ТӘЖІРИБЕ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев «Жасанды интеллект дәуіріндегі Қазақстан: өзекті мәселелер және оны түбегейлі цифрлық өзгерістер арқылы шешу» атты Қазақстан халқына Жолдауында еліміз үш жыл ішінде жаппай цифрландырылған мемлекетке айналуы тиіс екенін атап өтті. Президенттің айтуынша, жаппай цифрландыру мен жасанды интеллект технологияларын кеңінен енгізу экономиканы жаңғыртудың негізгі тетігі болып табылады. Бәсекеге қабілетті ел ретінде даму үшін, жаңа цифрлық мүмкіндіктерге бейімделуіміз қажет. Цифрлық трансформация – қоғам өмірінің сапасын арттыратын, еңбек өнімділігінің өсуін қамтамасыз ететін және экономиканың бәсекеге қабілеттілігін күшейтетін маңызды факторлардың бірі.

Осы бағытта «Жетісу облысының цифрлық технологиялар басқармасы» маңызды рөл атқарады. Бұл мемлекеттік мекеме жергілікті атқарушы органдар қызметінде ақпараттандыру, цифрландыру, IT-жобаларды іске асыру, мемлекеттік қызметтерді автоматтандыру, байланыс және ақпараттық қауіпсіздік салаларында үйлестіру мен басшылықты жүзеге асырады. Басқарманың басты мақсаты – өңірдің цифрлық дамуын қамтамасыз етіп, заманауи технологиялар арқылы тұрғындардың өмір сапасын жақсарту. Жетісу облысының цифрлық технологиялар басқармасының басшысы Айдын Темірбаев «Цифрландыру және жасанды интеллект экономиканы, мемлекеттік басқаруды және әлеуметтік саланы жаңғыртудың негізі. Бұл ретте Жетісу аймағы сенімді түрде алға жылжуда: мұнда цифрлық трансформация тек ұранға ғана емес, нақты тәжірибеге айналды. Президент тапсырмасы жүйелі түрде іске асырылып келеді: мектептердің интернетке қосылуынан бастап интеллектуалды

жүйелерді орнатуға, жаңа IT-мамандарды даярлаудан бастап азаматтарға арналған заманауи сервистерді дамытуға дейін ауқымды жұмыстар жүргізілуде. Біздің мақсатымыз – өңірдің әрбір тұрғыны білім беруде, денсаулық сақтауда, қалалық шаруашылықты басқаруда немесе мемлекеттік қызметтерді алуға заманауи технологияларды толық пайдалана алатындай ету. Біз өңірдің талантты азаматтары өз әлеуетін ашып, өз жобаларын іске асыра алатын цифрлық ортаны қалыптастыруға тырысамыз. Бұл бастамалар аймақты заманауи басқарудың үлгісіне айналдырып, Жетісуды цифрлық болашағы айқын өңір ретінде қалыптастыруға негіз қалайды»-деді.

АҚЫЛДЫ АЙМАҚ –
ЖАЙЛЫ ӨМІР

Қазіргі таңда тұрғындардың 98 пайыздан астамы мемлекеттік қызметтерді электрондық форматта алады. Мұндай мүмкіндік өтініштерді қарау мерзімін қысқартуға, бюрократиялық кедергілерді азайтуға және сервистерді барынша қолайлы етуге жол ашты. Бұл жұмыстар i-Jetisu және SmartGeoHUB жобалары арқылы жүзеге асуда. Цифрландыру азаматтар мен билік арасындағы байланысты нығайтып отыр. Жыл басынан бері «Қызмет 109» бірыңғай орталығы 12 мыңнан астам өтініш қабылдады. Облыс орталығының көшелерінде 21 зияткерлік аялдама жұмыс істейді, электронды төлем

209 автобуска енгізілген. 4,3 мыңнан астам нысанды жарықтандыру қазір қашықтан басқарылады.

САНДЫҚ БАҚЫЛАУДАҒЫ
ҚАУІПСІЗДІК

Бүгінде облыста 43,7 мың бейнебақылау камерасы жұмыс істейді, оның 20,2 мыңы жедел басқару орталығына қосылған. Сонымен қатар, ағымдағы жылы бет-әлпетті тануға және көлік ағындарын талдауға мүмкіндік беретін TargetAI жүйесі енгізілді. Туризм саласындағы қауіпсіздікті қамтамасыз ету аясында Алакөл жағалауында 30 камера орнатылды. Жыл соңына дейін қоғамдық қауіпсіздік және «Таза Қазақстан» бағдарламасы аясында тағы 165-ті орнату жоспарланған. Технология әлеуметтік салаға да қадам басты. Өңірдің 100 мектебінде «әлеуметтік әмиян» жүйесі, ал 212 асханада оқушылардың тамақтануының ашықтығын қамтамасыз ететін «Бизнес — әмиян» жүйесі жұмыс істейді. 77 балабақшада e-zhetysu QR жүйесі енгізілді, ол келушілерді тіркейді және контингентті асыра бағалауды болдырмайды. Медицина да цифрлық сипатқа ие болуда: 16 мекемедегі PACS жүйесі аурулардың ерте диагностикасын жақсартып отыр, 26 мың маммограмма жасауға мүмкіндік берді. Жақын арада инсультті диагностикалау кезінде компьютерлік томография деректерін автоматты түрде талдайтын CerebraAI жүйесі іске қосылады. Бұл медициналық көмектің сапасын арт-

тырып, жедел шешім қабылдауға мүмкіндік береді.

ЖАСТАРДЫҢ ЦИФРЛЫҚ
ӘЛЕУЕТІН ДАМУ

Жастардың цифрлық сауаттылығын арттыруға ерекше мән берілуде. Аймақта «Jetisu Digital» — таланттар мен инновацияларды тартуға бағытталған өңірлік IT-Hub табысты жұмыс істеп келеді. Іске қосылған сәттен бастап бұл орталық 2,5 мыңнан астам адамды қамтыған 200-ден астам іс-шара ұйымдастырды. Хаб аясында бағдарламалау, жасанды интеллект, кәсіпкерлік және басқа да еңбек нарығында сұранысқа ие бағыттар бойынша курстар, хакатондар мен акселерациялық бағдарламалар өткізіледі. Бұл бастамалар Жетісу өңірінде заманауи технологияларды игеріп, болашақтың инновациялық шешімдерін әзірлеуге қабілетті жаңа буын IT-мамандарын қалыптастыруға жол ашуда.

ҚОЛЖЕТИМДІ ИНТЕРНЕТ

Бүгінде Жетісу облысының 356 елді мекенінің 340-ы интернетпен қамтамасыз етілген. 2027 жылға дейін «Қолжетімді интернет» ұлттық жобасы аясында қалған 16 ауылды жоғары жылдамдықты желіге қосу жоспарланған. Облыс орталығы Талдықорғанда қазіргі таңда 50 5G базалық станциясы орнатылып, бұл көрсеткіш жоспарланған мөлшерден екі есеге жуық артық орындалды. Сонымен қатар республикалық маңызы бар автожолдарды мобильді байланыспен қамту бағытында ауқымды жұмыстар жүргізілуде. Starlink спутниктік интернет технологиясы бүгінде Қазақстанның барлық аумағында қолжетімді болып, шалғай елді мекендерді де тұрақты байланыспен қамтамасыз етуге мүмкіндік беріп отыр. Сапасыз байланыс аймақтарын жою мақсатында жүйелі шаралар қабылдануда: 89 проблемалық нүктенің 18-інде мәселе толық шешілді. Жетісу облысы сенімді цифрлық экожүйе қалыптастырып келеді. Мұнда технология – тұрғындардың өмір сүру сапасын арттырудың, қауіпсіздікті қамтамасыз етудің және күнделікті тұрмысты жеңілдетудің тиімді құралы.

Назерке ӘДІЛБЕКОВА

ЖҰМЫСШЫ
МАМАНДЫҚТАРЫНЫҢ
ЖЫЛЫЖҮРЕК ЖЫЛУЫН
СЫЙЛАЙТЫН МАМАНДЫҚ

орындайды, дәрі-дәрмектер мен медициналық процедураларды жүргізеді, науқас пен оның туыстарына күтім ережелерін түсіндіреді.

«Неврология саласына келуім кездейсоқ емес. Бұл бағыт мені адамның жүйке жүйесімен, ми қызметімен тығыз байланысты, әрі жоғары жауапкершілікті талап ететіндігімен қызықтырды. Науқастың сауығуына көмектесіп, өмір сапасын жақсартуға үлес қосу мен үшін үлкен мәртебе. Жұмыстың ең жауапты тұсы – науқастың өмірі мен денсаулығы сенің қолыңда екенін сезіну. Кей сәттерде тез әрі дұрыс шешім қабылдау қажет. Ондайда сабыр мен жинақылық ең басты қасиеттерің болуы тиіс», — дейді ол.

Эльмира Серікбайқызы үшін мейірбике болудың басты қағидалары-сабырлық, жанашырлық, қамқорлық, тыңдай білу және сенім ұялату. Өйткені науқас өзіне сенім артқан мейірбикенің жанында тезірек сауығып кетеді.

Қазіргі медицина заманауи технологиялармен, цифрлық жүйелермен және жаңа емдеу әдістерімен қарқынды дамуда. Бұл жағдай мейірбикенің жұмысын жеңілдетіп қана қоймай, емдеу сапасын арттыруға мүмкіндік береді.

«Мен үнемі біліктілігімді арттырып, жаңа әдістер мен күтім технологияларын үйреніп отырамын. Медицина үнемі жаңарып отыратын сала болғандықтан, үздіксіз ізденіс – табыстың кепілі», — дейді Эльмира Серікбайқызы.

Мейірім мен кәсібилікті үйлестіре білген медбике бүгінде ұжымда беделді маман, жас әріптестеріне үлгі. Оның еңбегі – адамға деген сүйіспеншіліктің, кәсібіне деген адалдықтың айқын көрінісі.

Адамның денсаулығы мен өмірі – ең қымбат құндылық. Сол құндылықты қорғап, саулығын қалпына келтіруге үлес қосып жүрген мейірім иелері бар. Солардың бірі – Калжигитова Эльмира Серікбайқызы, Талдықорған қаласындағы «Авиценна» медициналық орталығының тәжірибелі мейірбикесі.

Эльмира Серікбайқызы 1986 жылы Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданында дүниеге келген. Қазіргі таңда Талдықорғанда тұрып, өз мамандығына адал қызмет етіп келеді. Ол 2015 жылдан бастап денсаулық сақтау саласында еңбек етіп, неврохирургия, хирургия, пульмонология және неврология бөлімдерінде жұмыс атқарған.

Мейірбике мамандығын таңдауы да жүректен шыққан шешім. Оның анасы – дәрігер. Қыз баласы кішкентайынан анасының жанындағы қамқорлық пен мейірімге толы еңбегін көріп өскен. Сол әсерден де медицина жолын таңдады.

«Менің анам өте жанашыр, науқастардың жағдайын шын көңілмен ойлайтын дәрігер еді. Сол кісіден үлгі алып, медбике болуды жөн көрдім. Мейірбике болу жай ғана жұмыс емес, бұл адамға жан жылуын сыйлайтын кәсіби қызмет», — дейді кейіпкер.

Күнделікті жұмысында ол науқастардың жағдайын бақылап, дәрігердің тағайындауларын

БРИФИНГ

ЖЕТІСУ ОБЛЫСЫНДА ӨРТТЕР
САНЫ 18%-ҒА АЗАЙДЫ

Жылыту маусымы басталғалы бері Жетісу облысында өрттердің саны 18%-ға төмендеді. Мамандар бұл көрсеткішті тұрғын үй секторында жүргізіліп жатқан белсенді алдын алу шараларымен байланыстырады.

Қыстың суық мезгілінде қауіпсіздікті арттыру мақсатында өңірде 2025-2026 жылдарға арналған өрттің алдын алу жоспары жүзеге асырылуда. Аталған жоспар аясында үйлерге рейдтер жүргізу, халықпен кездесулер өткізу, мектеп оқушыларына сабақтар мен түсіндіру акцияларын ұйымдастыру қарастырылған. Акциялар келесі ұрандармен өтуде:

«Жылыту маусымындағы өрт қауіпсіздігі», «Балалардың отпен ойнауы», «Улы газдан абай бол», «Оттан сақ бол!» және тағы басқа.

15 тамыздан 1 қазанға дейін облыс аумағында «Өрт қауіпсіздігі» айлығы өткізілді, ал 22 қазаннан бастап акция Премьер-Министрдің тапсырмасы бойынша республикалық деңгейде жалғасын тапты. Бұл бастамаға ТЖ департаментінің, прокуратураның, полицияның, коммуналдық және әлеуметтік қызметтердің өкілдері қосылды.

Жетісу облысында 137 мыңнан астам жеке үй және әлеуметтік осал отбасыларға тиесілі шамамен 8 мың үй тіркеуде тұр. Оларды қорғау мақсатында көмірқышқыл газының қауіпті концентрациясына әсер ететін газ датчиктерін орнату мәселесі қарастырылуда.

Оң динамикаға қарамастан, өңірде бір көмірқышқыл газымен улану оқиғасы тіркеліп, үш бала зардап шекті, сондай-ақ екі адам өрт кезінде жарақат алды.

Өрттің алдын алу жұмыстары жалғасуда және жылыту маусымы соңына дейін тұрақты бақылауда болады.

Арай НҰР

ДЕНСАУЛЫҚ «ASMARMED» МЕДИЦИНАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ АШЫЛДЫ

Талдықорғанда заманауи талаптарға сай жабдықталған «ASMARMED» көпсалалы медициналық орталығының ашылу салтанаты өтті.

Шараға қала әкімі Ернат Бәзіл, медицина саласының өкілдері мен қала тұрғындары қатысты.

Қала әкімі жаңа орталықтың ашылуымен құттықтап, оның аймақ тұрғындары үшін маңыздылығын атап өтті.

Сондай-ақ, әкім орталықтың іске қосылуы қалаға 1,1 миллиард теңге инвестиция тартуға және 150 жаңа жұмыс орнын ашуға мүмкіндік бергенін ерекше атап өтті.

– Бүгін Талдықорғанның медицина саласы үшін қуанышты күн.

«ASMARMED» сияқты заманауи медициналық орталықтардың ашылуы тұрғындарға сапалы әрі қолжетімді медициналық көмек көрсету жолындағы маңызды қадам. Бұл мекеме қала халқының өмір сапасын арттыруға өз үлесін қосатынына сенімдімін, – деді қала әкімі Ернат Бәзіл.

Жаңа көпсалалы медициналық орталық заманауи медициналық құрал-жабдықтармен толық қамтамасыз етілген. Мұнда зерттеу кабинеттері,

клиникалық зертханалар, физиотерапия және емдік дене шынықтыру бөлмелері жұмыс істейді.

Орталық үш негізгі блоктан тұрады: тәулік бойы, күндізгі және реанимациялық көмек көрсетуге арналған 40 төсек-орындық стационар бар. Сондай-ақ тәулігіне 100-ге дейін науқасты қабылдай алатын қабылдау бөлімдері қызмет көрсетеді.

Алдағы уақытта орталық өңір тұрғындарына жоғары деңгейдегі диагностика, ем және оңалту қызметтерін ұсынуды жоспарлап отыр.

Айта кетейік, бүгінде Талдықорғанда 60-тан астам мемлекеттік және жекеменшік медициналық мекеме халыққа қызмет көрсетеді.

ныс жолдарының қабынуымен және жалпы улану белгілерімен сипатталатын өткір респираторлық вирустық инфекция. Ауру маусымдылыққа ие және көбіне күз-қыс мезгілінде белсенді түрде тарайды. Тұмау вирусы жыл сайын әлем бойынша айналымда жүріп, түрлі жастағы адамдар арасында індет тудырады».

Иммундау арнайы екеп кабинеттерінде дәрігердің міндетті тексерісінен кейін жүргізіледі. Ең алдымен екеп тәуекел топтарындағы адамдарға салынады: ұйымдастырылған жабық мекемелердің тәрбиеленушілеріне (балалар үйлері, қарттар мен мүгедектер үйлері, мектеп-интернаттар), жиі ауыратын және иммунитеті төмен балаларға, созылмалы аурулары бар ересектерге, медицина қызметкерлеріне және жүктіліктің екінші және үшінші триместріндегі әйелдерге.

ЖОБА

Талдықорған қаласында оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолдану кезінде салық мөлшерлемесінің мөлшерін төмендету туралы

Қазақстан Республикасының 2025 жылғы 18 шілдедегі №214-VIII ҚР «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» (Салық кодексі) Кодексінің 726-бабына сәйкес, Талдықорған қалалық мәслихаты **ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:**

1. Талдықорған қаласында төлем көзінен ұсталатын салықтарды қоспағанда, корпоративтік немесе жеке табыс салығын есептеуді оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимінің пайыз мөлшеріндегі мөлшерлемесі салық салу объектісіне 4 (төрт) пайыздан 2 (екі) пайызға дейін төмендетілісін.

2. «Талдықорған қаласы бойынша бөлшек салықтың арнаулы салық режимін қолдану кезінде салық мөлшерлемесінің мөлшерін төмендету туралы» Талдықорған қалалық мәслихатының 2024 жылғы 12 ақпандағы №16-93 (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №137-19 болып тіркелген) шешімінің күші осы шешім күшіне енген күннен бастап жойылды деп танылсын.

3. Осы шешім 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға жа-тады.

Лауазымы

Аты-жөні

Должность

ФИО

ДЕНІ САУ ҰЛТ РОТАВИРУС ЖҰҚПАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

Ротавирустық инфекция – ротавирустар тудыратын жұқпалы ауру. Бұл балалардағы диареяның ең көп тараған себебі. Бұл аурудың жедел басталуы, гастроэнтериттің немесе энтериттің орташа айқын белгілері, аурудың бастапқы кезеңінде ішек пен тыныс алу синдромдарының жиі үйлесуі тән. Ротавирустық инфекция көбінесе «ішек тұмауы» деп қате аталады, дегенмен ротавирустың тұмау вирустарына ешқандай қатысы жоқ.

ТАРАТУ

Ротавирустардың негізгі берілу механизмі фекальды — ауызша: ластанған қолдар, беттер және заттар арқылы. Сондай-ақ жұқтырған адаммен тығыз байланыста аэрогендік жолмен берілуі мүмкін. Жұқтырған адамның нәжісінде бір грамға 10 триллионнан астам вирустық бөлшектер болуы мүмкін, инфекцияны басқа адамға беру үшін 100-ден аз бөлшектер қажет.

КЛИНИКАЛЫҚ КӨРІНІС

Ауру циклдік болып табылады. Бір циклде инкубациялық кезең (1-5 күн), өткір кезең (3-7 күн, ауыр сырқат кезінде — 7 тәуліктен астам) және қалпына келтіру кезеңі (4-5 күн) бөлінеді.

Ротавирустық инфекция жедел басталуымен сипатталады-құсу, температураның күрт көтерілуі, диарея, екінші, үшінші күні нәжіс түсі сұр-сары және саз тәрізді. Сонымен қатар, науқастардың көпшілігінде мұрыннан су ағу, тамақтың қызаруы пайда болады, олар жұтылған кезде ауырсынуды сезінеді. Жедел кезеңде тәбет жоқ, күштің төмендеуі байқалады.

Ауру балаларға тез жұғады. Ересек организмдер ротавирустардан көбірек қорғалған. Ересек адамда асқазан қышқылдығы жоғары және секреторлық IgA мөлшері жоғары.

АЛДЫН АЛУ

Спецификалық емес профилактика санитарлық-гигиеналық нормаларды сақтаудан тұрады (қолды жуу, тек қайнаған суды ішу үшін пайдалану). Ағын суды тазарту және хлорлау.

С.АХАН,
«Талдықорған қалалық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасының басшысы»
А.РИНАС,
«Талдықорған қалалық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасы» РММ эпидемиологиялық бақылау бөлімінің жетекші маманы

ДЕРМАТОФИТИЯ ДЕГЕНІМІЗ НЕ?

Дерматофития (трихофития, дерматомикоз, дерматофитоз, микроспория, теміреткі қына) – Trichophyton u Microsporum саңырау құлақтармен шақырылатын жұқпалы тері ауруы. Зақымдану жануарлармен түйіскен кезде немесе, тұрмыстық заттарда қалатын жүндері арқылы пайда болу мүмкін. Әдетте бұл дермтің құрбандарымен кіші және орта жастағы балалар, не жануарлар ауырады. Науқаспен тікелей түйіскен жағдайда, жалпы бір бас киіммен, киіммен және басқа да жеке гигиена заттарымен пайдаланған кезінде жұқтыруға болады. Басында жеке, содан кейін көптеген ошақтар – қызыл немесе қызғылт дақтар, қабыршақтану пайда болады. Ошақтар бастың шаш жағында да, генеге де, тырнақта да пайда болуы мүмкін.

Саңырауқұлақ инфекцияларының алдын алу келесі қағидаттарды сақтаудан тұрады:

Терінің тазалығы мен құрғақтығын сақтаңыз. Аяққа тек таза шұлықты киіп, құрғақ аяқ киім кию қажет.

Жүйелі түрде ішкі киімді, киім және шұлығыңызды ауыстырыңыз, синтетикадан жасалған аяқ киім, шұлық, ішкі киімді киюден басыңызды тартыңыз.

Жеке пайдаланатын барлық заттар жеке болу қажет.

Монша, бассейннен кейін су процедураларын алған соң, тренажер залында және тағы басқа қоғамдық орындарда болған соң теріңізді дезинфекцияға арналған құралдармен сүртіңіз.

Су процедураларды алған соң немесе спортзалдан кейін аяғыңызды құрғақ сүртіңіз.

Аяқ киімсіз жағажайда және басқа да қоғамдық жерлерде жүрмеңіз. Монша, бассейн, жағажайларда резеңкеден жасалған аяқ киімді пайдалану қажет.

Үй жануарларының жүндерін тиянақтап қараңыз, күдік болған жағдайда маманға қаратыңыз. Ауру адам мен жануарлармен түйісуден бас тартыңыз.

Спорт залдарында заттармен пайдаланудың алдында, олар таза болғанына көздеріңізді жеткізіңіз.

Ауырып ем іздегенше, ауырмайтын жол іздейік!

Д.НУСУПОВА,
«Талдықорған қалалық санитариялық эпидемиологиялық бақылау басқармасы» РММ эпидемиологиялық қадағалау бөлімінің жетекші маманы

ДАЛА ДҮБІРІ ЕГІС АЛҚАБЫНДАҒЫ ҚАРҚЫНДЫ ЖҰМЫС

Талдықорған қаласының әкімі Ернат Бәзіл қала маңындағы «Самал» шаруа қожалығында болып, қант қызылшасын жинау барысымен танысып, дала еңбеккерлерімен кездесті.

Биыл Талдықорған қаласы бойынша 4 шаруа қожалығы жалпы көлемі 89 гектар жерге қант қызылшасын еккен. Бұл алқаптардан 6 мың тоннадан астам өнім жинау жоспарланып отыр.

Алқап басында еңбектеніп жүрген диқандар жаз бойы күтіп-баптаған тәтті түбірден мол өнім алуға ниетті. Қазіргі таңда егіс алқабында жұмыс қарқынды жүруде. Шаруалардың айтуынша, биылғы өнім өткен жылмен салыстырғанда әлдеқайда жоғары. Жиналған қант қызылшасы Көксу қант зауытына өткізіледі.

Қант өндірісін дамытуға ерекше көңіл бөлген шаруалар биылғы 89 гектар алқаптан бөлек, келер жылы егіс көлемін 150 гектарға дейін ұлғайтуды жоспарлап отыр.

Айта кетейік, биыл облыс орталығы – Талдықорған қаласында жалпы 6 мың гектардан астам

жерге ауыл шаруашылығы дақылдары егілді. Оның ішінде, 180 гектар – күздік бидай, 140 гектар – күздік арпа, 80 гектар – жаздық бидай, 160,5 гектар – жаздық арпа және 580 гектар – жүгері. Нәтижесінде барлығы 7 534,8 тонна астық жиналды.

Сонымен қатар, 2000 гектардан астам жерге майлы дақылдар егіліп, одан 6153 тонна өнім алынған.

Талдықорған қаласы әкімінің баспасөз қызметі

ПАРЫЗ ӘСКЕРГЕ ШАҚЫРУ КОМИССИЯСЫНЫҢ КЕЗЕКТІ ОТЫРЫСЫ

Талдықорған қаласы әкімінің орынбасары, әскерге шақыру комиссиясының төрағасы Жеңіс Ангабековтың төрағалығымен Қорғаныс істері жөніндегі басқармада әскерге шақыру комиссиясының кезекті отырысы өтті.

Жиынға Талдықорған қалалық қорғаныс істері жөніндегі басқармасының өкілдері, полиция басқармасы мен денсаулық сақтау мекемелерінің мамандары қатысты. Күн тәртібінде ағымдағы жылдың күзгі мерзімді әскерге шақыру науқанының барысы талқыланды. Биыл Талдықорған қаласынан 200 азаматты мерзімді әскери қызметке жіберу жоспарланған. Оның ішінде 78 сарбаз еліміздің

Қарулы Күштері қатарында борышын өтеме. Қазіргі таңда 48 жас сарбаз Отан алдындағы борышын өтеуге аттанды. Ал, комиссия отырысының қорытындысы бойынша 54380 әскери бөліміне тағы 30 азамат жолданды. Ендігі кезекте Ұлттық ұлан қатарына 54 сарбазды жөнелту көзделіп отыр.

Сонымен қатар, Мемлекеттік күзет қызметінде 2, ал Ұлттық қауіпсіздік комитетінің шекара қызметінде 19 қала тұрғыны әскери міндетін атқаруда. Кездесу барысында комиссия мүшелері әскерге шақырылған азаматтардың психологиялық дайындығы мен денсаулық жағдайына, сондай-ақ, Отан алдындағы борышын өтеуге деген ниеттеріне ерекше назар аударды. Жиынды қорытындылаған Жеңіс Саятбекұлы өз сөзінде: «Ел қорғау – әр азаматтың қасиетті парызы. Сіздер Отан қорғаушылардың даңқты дәстүрін жалғастырып, қызметтеріңізді адал әрі абыроймен атқарады деген сенімдемін. Бүгінде еліміздің Қарулы Күштерінде сарбаздардың әскери борышын абыроймен орындауы үшін барлық жағдай жасалған. Бір жылдық әскери қызметін ойдағыдай аяқтаған азаматтар жоғары оқу орындарына тегін түсуге, кәсіби әскери мансапты жалғастыруға мүмкіндік алады», – деді ол.

Назерке ӘДІЛБЕКОВА

«Таза Қазақстан» экологиялық акциясы аясында «Жетісу жастары» КММ ұйымдастыруымен қала жастары арасында ерекше форматтағы «ECO QUIZ» интеллектуалды ойыны өтті. Мұндағы мақсат – жастардың экологиялық мәдениетін арттыру, қоршаған ортаны қорғауға деген жауапкершілігін қалыптастыру және табиғатты аялау идеясын кеңінен насихаттау.

Қала жастары мен студенттер экология тақырыбында білімдерін сынап, жаңа идеялармен бөлісті. Аталмыш сайыс «Жылдар сөйлесін» – экологиялық сұрақтар мен жауап нұсқалары, «Сұрақ-жауап» – климат, жасыл энергетика және тұрақты даму тақырыптары, «Шығармашылық және логикалық тапсырмалар» – табиғатты қорғауға

арналған креативті жобалар сынды 3 турды қамтыды. Ұйымдастырушылар «Осындай бастамалар жастардың экологиялық санасын арттырып, табиғатқа жанашырлық көзқарас қалыптастырады» – деп атап өтті.

Өз тілшіміз

ЗАҢ МЕН ТӘРТІП
Қайыңсіз Қазақстан үшін!

ДЕСТРУКТИВТІ КОНТЕНТ ҮШІН ЖАУАПҚА ТАРТЫЛДЫ

Жетісу облысында 9-ші ахуал тұрақты. Бұл туралы облыстық 9-ші істері басқармасының басшысы Сағыныш Жаңабай Әңірлік коммуналдық қызметі алаңында өткен баспасөз мәслихатында мәлімдеді.

Басқарма басшысының айтуынша, соңғы екі жылда өңірге өзге аймақтардан 11 білікті маман тартылған. Биылғы жылы қосымша 10 штат бөлініп, әр аудан мен қалада теолог мамандар тағайындалған. Сонымен қатар басқармаға қарасты «Дін саласындағы мәселелерді зерттеу және оңалту орталығының» штаты да ұлғайған.

Бүгінде облыс аумағында 11 конфессияға біріктірілген 269 діни бірлестік пен филиал тіркелген. Онда 340-тан астам діни қызметкер еңбек етеді. Облыстағы миссионерлердің қызметі де заң аясында жүргізілуде. Оларға қатысты заң бұзушылық фактілері тіркелмеген. Керісінше, миссионерлер мен протестанттық бағыттағы шіркеулер қызметкерлеріне қазақ тілін үйрету және ұлттық мәдениетпен таныстыру курстары ұйымдастырылған.

Жыл басынан бері сегіз жаңа имам өңір мешіттеріне қызметке орналасты. Сонымен қатар басқарманың мемлекеттік-әлеуметтік тапсырысы және имамдарға арналған оқыту курстары ұйымдастырылып, кадрлық әлеует күшейтілді.

Дін істері басқармасы конфессияаралық келісімді сақтау мен қоғамдағы рухани бірлікті нығайту бағытында кешенді жұмыстар атқаруда.

Діни бірлестіктер жетекшілерінің Клубы құрылып, оның аясында түрлі форматтағы кездесулер, спорттық жарыстар, экологиялық акциялар мен тарихи орындарға сапарлар ұйымдастырылды.

Интернет кеңістігінде деструктивті контенттің алдын алу мақсатында «Киберқадағалау» жүйесі белсенді жұмыс істейді. 2025 жылдың алғашқы жартыжылдығында республика бойынша жүйеге 73 мыңнан астам сілтеме жүктелген. Соның ішінде Жетісу облысына тиесілі 2500-ден астам материал енгізілді.

Жыл басынан бері әлеуметтік желілерде деструктивті ағым идеологиясын таратқан 7 азамат анықталды. Оның екеуіне 20 АЕК (76 840 теңге) көлемінде айыппұл салынды, үшеуі парақшаларын өшірді, екеуі өңірден тыс аймаққа қоныс аударды. Тағы екі пайдаланушының парақшалары сараптамаға жіберілді.

Деструктивті ағым ықпалындағы азаматтармен жұмыс күшейтілген. Осы мақсатта басқарма жанынан «Психокоррекциялық кабинет» және мобильді «Реакомбил» жобасы іске қосылды. Бұл құрылғылар деструктивті ағым өкілдерімен тиімді жұмыс істеуге мүмкіндік беріп отыр.

Сонымен қатар, «Бірлік», «Атамекен», және «Жан жылуы» жобалары аясында нысаналы топтарға әлеуметтік және психологиялық көмек көрсетілуде.

Арай НҰР

«ХАЛЫҚ ЗАҢГЕРІ» АКЦИЯСЫ

Жетісу облысында «Халық заңгері» республикалық әлеуметтік акциясы өткізілді.

Аталған іс-шара облыс орталығымен қатар барлық аудандар мен шалғай ауылдарды да қамтыды.

Акцияның негізгі мақсаты – халықтың құқықтық сауаттылығын арттыру, азаматтарды білікті заң көмегімен қамтамасыз ету, сондай-ақ «Заң мен тәртіп» қағидатын насихаттау болып табылады.

Іс-шараға облыс прокуроры Бауыржан Альбертұлы Жұмақанов, барлық құқық қорғау, жергілікті атқарушы және уәкілетті органдардың бірінші басшылары, адвокаттар, нотариустар, сот орындаушылары, сондай-ақ жетекші заңгерлер қатысты.

Акция барысында 470 азаматқа салық, несие, жер, тұрғын үй, еңбек заңнамасы туралы сұрақтары бойынша тегін құқықтық көмек көрсетілді.

Сонымен қатар, шара барысында азаматтарға алаяқтықтың алдын алу шаралары бойынша түсіндірме жұмыстары жүргізіліп, ақпараттық буклеттер таратылды.

Жетісу облысының прокуратурасы

КҮНБАҒЫС МАЙЫН КӨТЕРМЕ САТУ НАРЫҒЫНДАҒЫ БӘСЕКЕЛЕСТІК ЖАҒДАЙЫНА ТАЛДАУ АЯҚТАЛДЫ

Қазақстан Республикасы Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігінің Жетісу облысы бойынша департаменті 2024 жыл және 2025 жылдың қаңтар-маусым айлары кезеңінде Жетісу облысының географиялық шегінде күнбағыс майын (тазартылған және тазартылмаған) көтерме сату нарығындағы бәсекелестік ортаның жай-күйіне жоспарлы талдауды аяқтады.

Талдаудың мақсаты – бәсекелестіктің даму деңгейін айқындау, үстем немесе монополиялық жағдайды иеленетін шаруашылық субъектілерін анықтау, сондай-ақ үстем жағдайды теріс пайдалану фактілерін қоса алғанда, монополияға қарсы заңнаманы бұзудың ықтимал белгілерін белгілеу болып табылады.

Талдау қорытындысына сәйкес, Жетісу облысы шегіндегі күнбағыс майының (тазартылған/тазартылмаған) көтерме өткізу нарығы жоғары шоғырланған нарықтарға (I түрі) жатады. Аталған нарықтағы бәсекелестік деңгейі дамымаған деп бағаланады.

МЕНШІК ИЕСІ: «ТАЛДЫҚОРҒАН ТАҢЫ» ЖШС

ДИРЕКТОР - БАС РЕДАКТОР
НҰРШАНОВА
ГҮЛЖАНАТ МЫРЗАЛЫҚЫЗЫ

Таралу аумағы: Қазақстан Республикасы
Телефондар: Жауапты хатшы 40-11-02
E-mail: taldyk@bk.ru

Газет аптасына бір рет - жұма күні шығады.
ОСЫ ШЫҒАРЫЛЫМНЫҢ ТАРАЛЫМЫ - 5 050 дана.
Тапсырыс №1151 Индекс 65771

БІЗДІҢ МЕКЕНЖАЙЫМЫЗ: Талдықорған қаласы, Ж. Балапанов көшесі, 28-үй, 4-қабат

- Газет Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінде 2015 жылғы 16 қарашада тіркеліп, №15702-Г куәлігі берілген. Алғашқы есепке қою кезіндегі нөмірі мен мерзімі №712.11.02.1992.
- Қазақ және орыс тіліндегі қоғамдық-саяси, әлеуметтік - экономикалық апталғы.
- «Талдықорған» газетінің компьютер орталығында теріліп, беттеледі.
- Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді.
- Жарнама мен хабарландырулардың мазмұны мен мәтініне жарнама беруші жауапты.
- «Талдықорған» газетінде жарияланған материалды өзге басылым рұқсатсыз пайдаланбайды.
- Газетке басылатын материалдар аптаның әр бейсенбісінде сағат 12:00-ге дейін қабылданады.
- Газет «Алматы-Болашақ» АҚ филиалы «Офсет» баспаханасында басылады.
- Талдықорған қ., Қабанбай батыр к-сі, 32 үй.